

GŁOS (2578) *sb m*

o jasne.

sg *N* głos (541). ◇ *G* głosu (393), głosa (1); -u : -a *KrowObr* (6 : 1). ◇ *D* głosowi (23), głosu (6); -u *Leop* (2), *BielKron*, *ArtKanc*; -owi : -u *LubPs* (1 : 1), *RejPos* (3 : 1). ◇ *G a. D* głosu (3). ◇ *A* głos (659). ◇ *N a. A* głos (3). ◇ *I* głosem (572); -em (65), -em (1) *JanNKarGórn*, -(e)m (506). ◇ *L* głosie (36), głosu (1); -e : -u *LubPs* (2 : 1). ◇ *pl N* głosy (93). ◇ *G* głosów (55); -ów (7), -ow (1), -(o)w (47); -ów : -ow *Mącz* (6 : 1). ◇ *D* głos(o)m (2). ◇ *A* głosy (98). ◇ *I* głosy (83) głosmi (3), głosami (1) *LatHar*; -y : -mi *BielKron* (11 : 1), *RejAp* (4 : 2). ◇ *L* głosiéch (4) *Mącz* (2), *SkarŻyw*, *KochFr*, głosach (1) *LatHar*; -éch (1), -(e)ch (3).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. *Zjawisko akustyczne (2048) :*

a. *Dźwięk wydobywający się z gardła ludzkiego lub zwierzęcego (w odniesieniu do ludzi ujmowany od strony artykulacyjnej lub od strony treści); barwa i inne cechy indywidualne czyjegoś głosu, sposób mówienia; zdolność mówienia jako jedna z dyspozycji; mówienie lub śpiew; odezwanie się, wypowiedź, słowa; czasem metonimicznie: człowiek mówiący lub śpiewający; vox Mymer¹, Mącz, Calag, Calep, Cn; sonus Mącz, Cn; vocola Calag (1827) : BierRaj 17v, 21v; BierEz F2v, K3v [2 r.], N2v [2 r.], N4v; OpecŻyw 144 [2 r.], 149, 179; PatKaz II 33, 33v, 50v, 54v [2 r.]; PatKaz III 149; Mymer¹ 24; TarDuch A4v, B2, B5, E; FalZioł ꝛ6f, I 5d, 15a, 108d, 133b (16); BielŻyw 79, 137; Czemu ryby nie dzwiczą. (-) Bowiem one nie mają ani płuc ani fercza ani też inżego naczyńia głofu, przeto też w fię żadnego wdychania wiatru nie potrzebują, gdyż głos nicz nie iest iedno wiatr od płucz odrażony á wydchniony. GlabGad D, C2, C7, C7v żp, C8 [4 r.], D (14); MiechGlab *5; WróbŻołt I7v [2 r.], 73/23, Z6v; WLańnie to nam iest rzecz przyležąca ábychmy rozmáycie chwałę/ wyflawiáli dobrodzieyftwá páná fwego á nietylko náłfym proftym głofem ale y rozmaite gry y muzyki ktemu przyłożywłfy. RejPs 137, 42 [3 r.], 69v, 70, 109v, 116 (15); Iako Alexander znalazł człowieka lefnego kołmatego/ á głos máiąc iáko wieprz HistAl K6v, F2v, K6v; KromRozm I I3 [2 r.]; MurzHist F4v; Náklóń Pánye włfy tve ku głofu moyemu LubPs ddv, G4 marg, H4v, L4, M3v marg, N6v (11); Bo tobie ma być daná chwałá/ dzięká y chwálebność głofá. KrowObr 152; RejWiz 2v, 21, 82v, 91v, 128; Leop 3.Reg 18/26, 4.Esdr 12/17, Iob 29/10, 30/31, Ps 30 arg (21); KochZuz A4v; RejZwierz 108; BibRadz I 2c marg, 91b marg [2 r.], Iob 34/28, Ps 73/23, Cant 2/8 (15); Znałem bárzo dobrze/ był Człowiek łtanem wyfoki/ twarzą poważny/ głofem krzykliwy OrzRozm G2v; BielKron 14v, 19, 32, 67v, 80 (15); GrzegRóżn A4, F, H4v, I4v; KwiatKsiąż F3, I3; Lamentabili voce deplorare, Rzewnym głofem oplákawác. Mącz 183b, 14c, 18b, 28c, 84d, 115a (17); OrzQuin Y2 marg; SarnUzn E8v; A o tym áni piłác áni mowić chcieli/ Co to iest/ iedno głofy co łtámtąd łtyłzeli. RejAp AA6, AA6v, BB6, 11v, 12 [2 r.], 14 (29); GórnDworz O3v, R5v; Co głos tento weźmi/ weźmi/ weźmi známionuie? HistRzym 133; RejPos A2, A2v, 9, 54, 78v (16); RejPosWiecz³ 97v [2 r.]; GrzegŚm 8; RejZwierc B, 42 [2 r.], 80, 91v [4 r.], 92 [2 r.] (16); BudBib 1.Reg 26/17 [3 r.], Iob 30/31, Ps 28/3, 4 [2 r.], 5 (17); BudNT Act 19/34, 2.Petr 1/17, Apoc 1/15; CzechRozm 192v, 262; ModrzBaz 89v, 132 [2 r.]; Calag 467a; KochPs 36, 61, 80, 99, 113 [2 r.] (10); Ichże on głos iest: Przełzliśmy przez ogień y przez wodę SkarŻyw 208, 51, 70, 113, 147, 183 (21); KochTr 7; y łami fię twierdzimy Głofem*

tego poprąwiamy. *MWilKHist* L3v; *StryjKron* 702; *CzechEp* 152 [2 r.], 153, 243, 255; *NiemObr* 165; Sámi nagrobne žále włafnym nofem/ Y żałobliwym wyprąwiałe głofoem. *KlonŻal* A4; *KochMuza* 26; *ReszList* 160, 181 [4 r.]; *WisznTr* 15; *BielSen* 6; *KochPam* 82; *KochPieś* 18, 24, 55; *KochSob* 59, 69; V Syren fnać głos cudny: tym ludźie zdradzaią/ Którzy ich nierozmyflnie muzyki fluchaią. *PudlFr* 49; *ArtKanc* E7, F4, K1Ov, N16; W krotkiem czásie zá onem dowćipem głos vformował/ á z głołu wyráził flowá *GórnRozm* N2; *ZawJeft* 6, 20; *Calep* 1141a; *GórnTroas* 47; *GrabowSet* A4, B4v, E, E2, G3 (18); *OrzJan* 108; Praefácia y *Sanctus* wyraża one Zydowłkie głoły/ ktoremi wefoło Pána ná ośielku iádącego z tryumphem witáli. *LatHar* 79, 94, 161 *marg*, 214, 236, 263 (10); *KołakCath* A3; *KołakSzczęśl* Bv; Lecz gdy poználi iż był Zydem; wżczął fię ieden głos od wżytkich iákoby przez dwie godzinie wołaiących *WujNT Act* 19/34, *Luc* 23/23, *Ioann* 3/29, 10/4, 5, 12 *arg* (18); *SiebRozmyśl* F3v; *SkarKaz* 118a, 161b, 387b [2 r.], 486b *marg*, 487a (14); *CzahTr* E3v, K; *GosłCast* 11; *SkarKazSej* 676b, 703b; *SapEpit* A2v, A3v; *KlonWor* *2v, 23 [2 r.], 46; *SzarzRyt* Bv, B4 [2 r.].

głos czego (100): *BierRaj* 18; *OpecŻyw* 11 [2 r.]; Niechay będą wży twoie przichilone na głos prozby moiey. *TarDuch* D8v; *WróbŻolt* 25/7, 46/2, 85/6, 139/7; *RejPs* 145v, 206; *LubPs* B4, B5, G2, G3 [2 r.], G4v (13); *Leop Deut* 1/34, *Ps* 27/2, 6, 65/8, 19 (16); Kości moie przyfchły do flkory moiey dla głołu nárzekánia mego. *BibRadz Ps* 101/6, *Iob* 34/16, *Ps* 6/9, 114/1, *Is* 65/19 [2 r.], *Ier* 16/9 [2 r.], *Eccli* 17/11; *RejPos* 304; *BudBib* 1.*Esdr* 3/13 [2 r.], *Ps* 27/2, 6, 85/6, *Ier* 25/10 [2 r.], *Zach* 11/3; Bo pan głos płáczu mégo przyiał w wży fwoie *KochPs* 9, 21, 132, 175; *SkarŻyw* 83; *ZawJeft* 28; *GrabowSet* Iv, Nv, N2v, Q3; Niech będą wży twoie naklonione ná głos modlitwy moiey. *LatHar* 169, 159, 166, 615; *WujNT Luc* 1/44; *SkarKaz* 579b; *JanNKarGórn* G4v. Cf »głos krzyku«, »głos mowy«, »głos pieśni«, »głos przypiewania«, »głos ryku«, »głos słowa«, »głos wołania«, »głos wrzasku«.

głos do kogo (10): I nowy to głos kroła polskiego do Polakow, ktorego proszą, aby na potym nigdy nie słychali. *Diar* 61; *BielKron* 83; *SkarŻyw* 113 *marg*, 490; *KołakSzczęśl* Bv; A glos záię powtore do niego: Co Bog oczyścił/ tego ty nie zow połpolitym. *WujNT Act* 10/15, *Act* 7/31, 10/3; *SkarKaz* 245a *marg*, 346b.

głos ku komu (4): *HistRzym* 130; Do was mężowie wołam/ á glos moy ku fynom człowieczym. *BudBib Prov* 8/4; *BudNT Act* 7/31; *SkarŻyw* 81.

Postać dialogu (11): GŁOS BOGA OYCA. *KołakSzczęśl* B, B2, B3, B4v, Cv; GŁOS PIERWSZY. *WitosłLut* A2v, A3v, A4, A4v, A5, A5v.

W charakterystycznych połączeniach: glos anjelski (8), *apostolski*, *archanjelski*, *balsamowy*, *bliski*, *bluźnierski*, *blógosławiony*, *cudny*, *diabelski*, *dobrotliwy*, *dzieciący*, *dziwny* (2), *formowany*, *gniewliwy*, *hetmański*, *jawny*, *jeden* (9), *klńący*, *kozi*, *krolewski*, *lamentliwy*, *ludzki* (2), *łabęci*, *łagodliwy* (*łagodny*) (2), *łaskawy*, *macierzyński*, *małpi*; *mały*, *marny*, *matczyn*, *mężny*, *miły* (*milutki*) (4), *mocny*, *możny* (2), *nabożny* (2), *najemniczy* (2), *napominający*, *nędzny*, *niebieski* (4), *nieprzestajny* (2), *niesprawiedliwy*, *niewieści* (2), *niewinny* (2), *niezmyślony*, *nieżadny*, *obcy* (2), *ochotny*, *ojcowski* (10), *oniemiały* (4), *osobny* (2), *ostateczny*, *ostry*, *piękny* (5), *pláčliwy* (14), *plaski*, *pochlebny*, *pocieszliwy* (*pocieszny*) (2), *pokorny* (2), *postronny* (2), *prawy*, *prorocki*, *prosty*, *przestworny*, *przyjemny*, *przyrodzony* (3), *psi* (4), *ptaszy*, *rozliczny* (6), *rozmaity* (4), *rozny* (4), *rzewny* (*rzewliwy*) (8), *serdeczny*, *sławny*, *słodki* (2), *smętny*, *smokowy* (3), *spolny*, *spuszczony*, *srogi* (8), *straszliwy* (*straszny*) (12), *szalony*,

szczyry, śpieszny, święty (świętobliwy) (4), teskliwy (2), ucieszny, umarły, wesoly (13), węzowy, wierny, wilczy (2), wolny (2), wołowy, wszeteczliwy, żałobliwy (żałobny, żałoslwy, żalos(t)ny, żalościwy) (15), żorawi, żydowski (2); głos chwały (6), lutości, modlitwy (3), narzekania (3), nasmiewiska, odpowiedzi, płaczu (8), powieści, pozdrowienia (5), prośby (21), radości (7), szemrania, trwogi (2), wesela (7), wesolości, wolej, wycia, wyznawania, wzdychania, żalu; głos Jehowy (5); głosu chwalebność, moc, modlitwa, możność, nachylenie, naczynie (3), pozdrowienie (2), prośba (2); głosowi odpowiedzieć; głos czynić dobry (lepszy) (2), czyścić, dobywać, kłaść w uszy, mie(wa)ć (12), naprawiać (4), odjąć (odejmować) (5), posilać, (po)zna(wa)ć (17), przyjąć (w uszy) (4), przypuścić, psuć, rozdzielać, spuścić do uszu, uformować, (z)łagodzić (2); na głos skłonić uszy; głosem błogosławić, być poświęcon, chwalić (chwałę czynić) (3), da(wa)ć chwałę (2), dawać znać, nauczać, objawion(y) (2), omylać, oplakawać, ostrzegać, prosić (3), (prze)straszyć (3), (u)cieszyć (2), ugruntować, upominać, wsławiony, wysławiać (wysławować) (2), wyznawać (2), żałować; z głosem uczynić cześć, wynosić się, wyznawać, zwiastować.

Przysłowia: Powiedział mu Sokrates iż to nic nie szkodzi/ Gdy pies łzczeka á głos fie po wiatru rofchodzi *RejWiz* 49.

o iuz wierz mi iż tá tozmowa [!] y tá biefiadá thák takim ludziom śmákuie iáko kozie Wilczy głos kiedy gdzie nie dáleko wyie zá płotem. *RejZwierc* 91.

Frazy: »głos krzyczy, krzyżący, krzykliwy, krzyku« (3 : 1 : 1 : 1): (wynidzie) głos krzyku [vox clamoris] od brony Rybney *Leop Soph* 1/10; choctay głofy áż pod niebo o pomśthę krzyżą. *RejZwierc* 27, 132, 141, 189; Wabi głos krzykliwy ś. Elźbiety z Ducha ś. pochodzący. *LatHar* 478.

»rozlegał się, rozszedł się głos« = *resonabat vox Vulg* [szyk zmienny] (3 : 1): *Leop Sap* 18/10, *Eccli* 50/20; *Theatrum resonabat prae multitudine populi*, Rozliegał fie głos/ álbo trzās [!] fie wżiftek plác od wielkości ludzi. *Mącz* 402c; Táki Achilles / tákie rzékł śłowá gniewliwy/ Głos po morzu/ y brzegách rozłzedł fie ftraźliwy *GórnTroas* 17.

»głos (za)brzmi, brzmiący« = *vox sonat Vulg; vox tinnula Mącz* [szyk zmienny] (12 : 2): *Leop Cant* 2/14; *Mącz* 456b; *RejAp* 50; *RejPos* 321; Ale na drugą stronę mowce doświadczeni, Podobni polnym świerszczom, ktore więc, siedzący Na wysokiej olszynie, puszczają głos brzmiący. *KochMon* 24; ná którym on głos zebranych śług y Káplanow Bożych/ ktorzy mieyfcá Apośtolśkie záśiedli/ brzmi *SkarJedn* 300; *KochPs* 103; *LatHar* [+10]v, 331, 376, 653; A gdy zábrzmiał on głos [*dum fieret vox*]/ náleżion ieft śam Iefus. *WujNT Luc* 9/36; *SiebRozmyśl* D4v; *SkarKaz* 117b.

»głos (za-, ob)woła (a. wywoływa), wołając(y), wołania, wołającego, zawołany« = *vox clamoris Vulg, PolAnt; vox clamat, vox clamantis PolAnt* [szyk zmienny] (16 : 15 : 9 : 4 : 1): *BierRaj* 23; *TarDuch* [C4]v; *RejPs* 52v; *LubPs* G2v, Lv; Bo gdy niekáždy vmie czytać/ rychley śye to zbiegłego może donieć/ kiedy głos wołającego ślugi przychodzi w wśzy y tych ludzi co czytać nieumieią. *GroicPorz* n4; *RejWiz* 122; *Leop Is* 65/19; *BibRadz Is* 6/4, *Ier* 25/36, *Mich* 6/9; *BielKron* 160v; Iż głos wołał z niebá do niego/ idź á weźmi kfiáźzki *RejAp* 88, 2, 7v, 10, 11v [2 r.], 12v (16); *HistRzym* 116; *RejPos* 76, 77v, 176, 189, 274v, 332, 345v; *BielSat* G; *RejZwierc* 43; *BudBib Ps* 5/2[3], *Soph* 1/10; y vyrzy w widzeniu ślug ognińty od ziemie aśz do niebá á głos [!] wołający: To ieft Bážyli. *SkarŻyw* 118; *KochWr* 19; *LatHar* 151; *JanNKarGórn* G4v; *PowodPr* 63.

»co głosu zostaje« = *bardzo głośno (1)*: Polny świecz co głofu sftáie/ Gwałtownému fłóncu łáie. *KochSob* 62.

»(z)stał się, powstaje (a. powstał) głos« = *facta est vox, venit vox Vulg* [szyk zmienny] (27 : 3): *OpecŻyw* 4, 11, 175v; *PatKaz III* 104; *MurzNT Mar* 1/11; *KrowObr* 146v; Pśi wyią/ bydło ryczy/ fłyżąc włofy wftáią/ Iákie głofy záłofne zewfzech ftron powftáią. *RejWiz* 82v; *Leop Mar* 1/11, *Luc* 23/23; *BielKron* 83, 96; *RejAp* 95v, 97; *HistRzym* 38, 124v [2 r.], 125, 130; *RejPos* 304; Gdy tám był sftał fie ieft głos/ od Bogá łámego/ Co tu czynifz Helia/ práwie ták do niego. *HistHel* C3v; *SkarŻyw* 397; *KołakSzczeńśl* Bv; *WujNT Mar* 1/11, *Luc* 3/22, *Ioann* 12/30, *Act* 2/6, 7/31, 10/13, *Apoc* 11/15; Bo wyznawa Helźbietá: Skoro/ práwi/ sftał fie głos pozdrowienia twego w wfzu moich: vwefeliło fie dzieciátko w żywoćie moim. *SkarKaz* 579b.

Zwroty: »głosem mówić *itp.*; głos wyrzec; głos mówi *itp.*, mówiąc(y) *itp.*, mówiącego, mowy, w mowie« = *vox dicens PolAnt, Vulg; sermone respondere, vox respondit, vox dicentis a. loquentis Vulg* [szyk zmienny] (23; 1; 19 : 64 : 3 : 3 : 1): Ale matuchna bożá niemogátz fie napatrytż fwego fynáczka/ ná oblicze iego pádwfły rzewnym głosem mowila *OpecŻyw* 156v, 4v, [57]v, 116, 144, 151, 152v; *PatKaz III* 104; *GlabGad* O3v; *MiechGlab* 33; *WróbŻółt* 17; *HistAl* K7; *KromRozm I* D2v; *MurzNT Matth* 17/5; Przefto iefli o fprawách y o obyztáiach ich wiećie/ cokolwiek flufznego rozumieć [!]/ wolnym głosem powiedzieć możecie? *KrowObr* 123v; *Leop Ier* 33/11, *Ez* 2/1, *Dan* 10/6, 9; *BibRadz 4.Esdr* 12/17, *Act* 9/4, *Apoc* 9/13, 16/17; *BielKron* 28v, 363v; Proferre in medium, Głosem powiedzieć *Mącz* 124a, 227b; *RejAp* BB3v, 10, 47, 58v [2 r.], 61v (28); *HistRzym* 38, 101v, 124v [2 r.], 125, 130 (11); *RejPos* 38v, 57v, 282v, 283v; Na te słowa Helena głos wyrzekła taki *KochMon* 25; *BudBib Is* 40/6, 4.*Esdr* 11/36, 37, 14/1 [2]; Rzekł potym głos do niego/ wynidźże s tey dzyury *HistHel* C3v; *BiałKaz* G3; *BudNT Act* 26/14; *StryjWjaz* C4v; *KochPs* 26, 170; Y wfłyżzał głos k łobie mówiący: Ieft inny dofskonálfzy niżli ty. *SkarŻyw* 51, 28, 58; *StryjKron* 350; *KochSob* 71; *GrabowSet* V3v; Y odpowiedział powtore głos z niebá *WujNT Act* 11/9, *Matth* 3/17, 17/5, *Mar* 9/6, *Luc* 9/35, *Ioann* 12/28 (27).

»mówić kaczym głosem« = *belkotać (1)*: Zydowin wfzárgány w pláfkátym bierećie/ Czerwonołby/ w giermaku/ y zgárbátym nosem: Ktory iáko Pápuhá mowi/ kączym głosem *KlonWor* 78.

»głos odjąć« (1): *Vocem homini adimere dicitur lupus, Głos odyąć/ Chrápkę á omienie [!]* przypráwić. *Mącz* 102c.

»głos (od-, z)mienić; głos się (z)mieni« = *vocem mutare PolAnt, Vulg* [szyk zmienny] (4; 2): Czemu tak v otrokow iako j niewiaft głos fie mieni w pewnych leciech *GlabGad* C8; *RejPs* 57v; Aleś Krucźku wybielał/ bom cie czarno widał/ Słyżę żeś y głos zmienil/ y radbych cie fłyżzał. *RejZwierz* 116; *BibRadz Gal* 4/20; *SkarŻyw* 183; *WujNT Gal* 4/20.

»oz(y)wać się głosem, z głosem; ozywa (a. ozwie) się głos; odzywanie głosu« [szyk zmienny] (1 : 1; 2; 1): ozwáli fie mu drudzy wilcy z tákimże głosem. *BielKron* 350; Echo, soni vel vocis repereussio, Pádnienie/ álbo odzywánie głofu/ gdy fie ná cziye wołanie widzi yákoby fie kto odzywál wláfnie niektórzi zowá Odgłos *Mącz* 99b; *RejAp* 72, 156v; *RejPos* 168v.

»głosem podać, jest podany; głos podać; głos (jest) podany« (3 : 2; 1; 2): *Modulari voces, Miárkowác/ vmiárkowác/ podác głofy. Mącz* 227d; *WujJud* 40v; *WujJudConf* 40v; Nie zgwałcę ia

przymiérza łwego: głos podány Z vft moich w odmienności niebędzie vznány. *KochPs* 134, 122; Y Apoštołowie niektóre rzeczy podáli łamym tylko głofem/ bez piłmá żadnego. *WujNT Cccccc2*, 515, 652.

»(pod-, wz)nieść (a. podnosić, a. wynosić, a. wznosić, a. podnaszać) głos; podnieść, podniesienie głosu« = *odezwać się, zwrócić się ze słowami (zwykle głośno); elevare a. exaltare a. extollere a. levare vocem PolAnt, Vulg; acclamatio, contentio a. elevatio a. intentio vocis Mącz [w tym: do kogo, do czego (4), ku komu, ku czemu (11), przeciwko komu (1), na kogo (1)] [szyk zmienny] (41; 2 : 6): y podnyość Iozef głof łwoj łpłatnem który też łlyłfeli y Eipcyiowie y włlytek dwor *HistJóz D4; MurzNT Luc 11/27; LubPs Fv [2 r.], K3v marg, ee3v; KrowObr 134; Czyli podniefić [!] we mgle głofu twego Leop Iob 38/34, 1.Reg 11/4, Eccli 21/23, Ez 21/22, Act 22/22, ZZ3v; BibRadz Is 10/30; Mącz 17a, 106d, 444c, 445b, 504c; RejAp 150v; HistRzym [89]; RejPos 77, 160, 212v; RejPosWstaw [143³]; BudBib Gen 29/11, 2.Reg 13/36, 4.Reg 19/22, I 293c marg, 1.Esdr 3/12, Ez 21/27[22]; BudNT Act 2/14; Cożem ia miał począc łobie/ Iedno głos podnieść ku tobie? *KochPs* 41, 81; *ArtKanc* B20, I7v; *KmitaPsal* A5; *GórnTroas* 31; Ku wieczney chwale Páńskiey/ nieście głofy. *GrabowSet* V4v, X2; podniozły głos niekora niewiáftá z rzelze/ rzekłá mu *WujNT Luc 11/27*, s. 242, *Luc 17/13*, *Act 2/14*, 4/24, 14/10, 22/22; Lecż Páná w tym niezczęściu ócierpliwość prozję/ Y ku niemu pokorny głos záfwe wynofzję. *CzahTr* B, [D2]v.**

»nie puszczá darmo głosu mimo uszy« (1): A ták poćciwa rádá á rozważna rozmowá tákiego człowieká ma być v ciebie y wdzięczna y ták vważona/ iákobyś to łobie y rozważał y w pámięć wbił/ á nie pułzczał dármo głofu mimo vłzy *RejZwierc* 90v.

»słyszeć głos *itp.*; słuchać *itp.*, słyszenie *itp.* głosu; przysłuchawać się głosowi; dáć się słyszeć z głosem; słyszan(y) *itp.* głos, w głosie« = *audire a. exaudire vocem Vulg, PolAnt, Mącz; vox audita (est) Vulg, PolAnt [szyk zmienny] (323; 41 : 3; 1; 2; 46 : 1): BierEz Nv, N2v; OpecŻyw 4v, 5, 11, 29, 36v (11); PatKaz II 50, 54v; PatKaz III 104; TarDuch A5, [C4]v, D8v; FalZioł IV 22c; MiechGlab 11; WróbŻołt 25/7, I7, 118/149, 139/7; VŚlyfz miły pánie głos moy abych wyliczył przed tobá vćifki łwoie *RejPs* 92v, 24, 117, 132, 145v, 149, 214; *RejJóz* G2v; *RejKup* o5v; *RejKupSekl* a7v; *HistAl* K6, K7; A oto łkorom się do domu wrocil/ vsłlyżałem głos niewymownego łtrachu pełny/ który mi powiedział *MurzHist* N4v, N2v; *MurzNT Matth 2/18, Ioann 18/37; KromRozm II* m4v; *LibMal 1554/189v; GliczKsiąż* M5; Przy wodach złorzeczenia wyłłuchałem głofu twego. *LubPs* S4v, B4, B5, C2, E [2 r.], E3v (25); *KrowObr* Cv, 134; *RejWiz* 25v, 34v, 82v, 85v, 184; Głos był łlyłfan po drogách/ płáčż/ y krzyk synow łfráelłkich *Leop Ier 3/21, Gen 21/12, 17 [2 r.], Deut 1/34, 5/23, 24 (42); RejZwierc* 126; *BibRadz Gen 3/8, 10, 4/23, 21/17 [2 r.], Deut 1/34 (36); BielKron* 1v, 12v, 28v, 32v [2 r.], 34v (19); BOg Óciec z niebá słlyżány w głofie/ á nigdy nie widziány. *GrzegRóżn* L4v; *Mącz* 71a, 224c; *OrzQuin* Y2; *Prot* B2v; Bo y włlyfcy Prorocy co iáwnie łlycháli/ Głofy s tey wielmożności łtráchem pomdlewáli. *RejAp* AA5v, AA2v [3 r.], AA3, BB8, 2v, 10 (36); *GórnDworz* G6v, Mm2; *HistRzym* 38, 45, 116, 124v, 133 [2 r.], 133v [3 r.]; Nie widzyałci go też Moizefz iedno zápalony kierz oliwny/ á wždy głos łlyłżał/ iż iam iest Bog żywy. *RejPos* 294, 7, 9, 25v, 26v, 77v (26); *GrzegŚm* 7 [2 r.], 8, 13, 65; á miałby zálepiác iáko wołkiem Vlixes zálepiál vłzy towarzýfzom twoim/ áby nie flucháli głofow onych Siren pięknie łpiewájących ná morzu *RejZwierc* 47v, 9 [4 r.],*

125, 132, 200v, 272v; *BielSpr* 16; O Pánie Boże któryś iest mocniejszy nádewšytki/ wysłuchayże głos rošpaczáiacych *BudBib Esth* 14/19, c3, *Deut* 4/33, 36, *Ios* 5/6, 1.*Reg* 8/7 (27); *BialKaz* Ev, G3; *BudNT Matth* 2/18, *Ioann* 5/25, 28, *Act* 26/14, 2.*Petr* 1/18; A o Chrištulie tak zdawná prorokowáli Prorocy/ iż on miał być ćichy y fkromny/ że głofu iego ná vlicy Ńlychác nie miano *CzechRozm* 234; *SkarJedn* 401; *KochPs* 7, 21, 42, 74, 80 (12); *SkarŻyw* 28, 51, 56, 81, 142 (24); *CzechEp* 206, 262 [2 r.], 263; *NiemObr* 116; *ReszPrz* 34; *KochPieš* 9, 11; *PudłFr* 73; *ArtKanc* E9, N17v; Który głos gdy przeciwné woýłko vŃlyžáło/ Wnet przed štráchem táiemnym z wŃtydem tył podáło. *ZawJeft* 14; *GrabowSet* B4, Q3 [2 r.], Q4v; *LatHar* 159, 169, 283, 376, 483 (10); *KolakCath* A3, B3v [2 r.]; *WujNT przedm* 6, *Matth* 2/18, s. 13, *Matth* 12/19, *Ioann* 5/25 (33); *JanNKarGórn* G4v [2 r.]; *WitosłLut* A5; *SkarKaz* 6a, 117b [2 r.], 118a [2 r.], 278a, 346b, 387b, 577b; *CiekPotr* 5; *GošCast* 30, 50; *PaxLiz* C3v.

»umiarkować głos; umiarkowany głos; miarkownik głosow« = *modulari vocem, modulatus sonus* *Mącz* (1; 1; 1): Modulator, Spiewak/ miárkownik głofow. *Mącz* 227d, 227d[2 r.].

»(u-, z)niżyć głosu; głos zniżyć się musi« = *submittere vocem* *Mącz* [szyk zmienny] (2; 1): Znamię lepak iego gniewu było gdyż głofu šwego vnižył á mniefy mowif. *BielŻyw* 47; *Mącz* 227b; *SkarKazSej* 676b.

»głos (wy-, po)da(wa)ć, wydawający« = *vocem dare* *Vulg, PolAnt* [szyk zmienny] (12 : 1) : *OpecŻyw* 193; Czemu pćzoły, ofi, muchy, y infze robacztwa ta[k]owy głos [d]aiá chocia ľá bez płuc *GlabGad* D; *RejWiz* 24v; *Leop Ier* 4/16, 22/20, *Ioel* 3/16; Onocrotalus, Nieyáki ptak łabęciowi podobny/ który gdy nos wšćibi w wodę táki głos dáye yáko ošief. *Mącz* 264a, 504c; *SarnUzn* D; Iž nigdy dármo nie ryczy Lew ná pušczy/ á nigdy dármo nie podawa głofu z łožylká šwoiego. *RejPos* 197v; *BudBib Ps* 67/33[34], *Ier* 2/15; Ręká nie šćifná/ nie poštápiá nogá/ Gárdłem žadnego głofu dáć nie mogá. *KochPs* 174.

»głos (wy)pušćić (a. (wy)puszczać); głos wypušczony« = *vocem emittere* *Vulg* [szyk zmienny] (20; 2) : *OpecŻyw* 193; *FalZioł* IV 18d, 33c; *LubPs* M4, N2v; *Leop 4.Esdr* 11/37; *BielKron* 451; *RejZwierc* 27; *KochMon* 24; otofz ich maćie czterdziešći/ ktorzj ieden głos zá was wypušczáiá *SkarŻyw* 208, 597; *CzechEp* 37, 149, 194 [2 r.]; *NiemObr* 144 [2 r.]; *LatHar* 248, 714; *WujNT Mar* 15/37; Potym zášief wielki głos z vŃt šwoich wypušćif/ Mówiác: Bože/ bože mój/ czemuš mię opušćif? *SiebRozmyšl* H4v; *SkarKaz* 313a.

»głosem (za-, przy-, od)špiewać, špiewanie; z głosem zašpiewac; głos w špiewaniu, špiewajác, piešni, przypiewania« = (*in*) *voce dicere a. psallere* *Vulg; voce canere* *PolAnt; incentio, incinere* *Mącz* [szyk zmienny] (25 : 1; 2; 3 : 1 : 1 : 1): *GlabGad* O3v [2 r.]; Z wefołemi głofy Bogu zášpyewaycye *LubPs* M4v, V6v, aa2; *Leop 2.Par* 7/6, 20/21, *Ps* 97/5, *Eccli* 50/20; *RejFig* Dd6v; *BielKron* 137; *Mącz* 33d, 167d [2 r.], 492d; *RejAp* 54v, 200; podobno tež šobie gdzie zášpiewał wlažšy w iákie ciemne mieyfce šwoie inym głofem y inym textem záłobliwá piošnkę *RejPos* 19v, 19v, 20v, 57v; *RejZwierc* 176v; *BudBib Ps* 97/5; *SkarJedn* 293; *KochPs* 200; *CzechEp* 191; *KochPieš* 21; *ArtKanc* B20v; *GórnTroas* 29; *OstrEpit* A2; *LatHar* 573; *SiebRozmyšl* [M2]; Roztárchawšy ná głowách/ niemuškáne wlofy/ Špiewály Báchufovi niewiešćimi głofy *KlonWor* 6.

Wyrażenia: »głos boży, boski, Boga« = *vox Dei Vulg, PolAnt; vox Domini Vulg* [szyk 33 : 2] (23 : 3 : 9): Tedy zafię glos boſki w koſciele wſlytycy vſlyſfeli/ rzeknãtz *OpecŻyw* 4v, 36v; *WróbŻółt* 28/3, 4 [2 r.], 5, 7, 8, 9; *RejKupSekl* a7v; *LubPs* E, T5 marg; *Leop Ez* 10/5, *Act* 12/22; *BibRadz Ez* 10/5; *BielKron* 32v, 46, 141v; *BudBib Deut* 4/33, *Ez* 10/5; A on glos Boſki vczuł w fercu y w vſzu y nieumiał fię wymowić *SkarŻyw* 383, 26 [3 r.], 58, 490, 502, 596; á vſlyſzawſzy potym glos Boży/ w gęſtwę fię zãraz dla ftrãchu pokryli. *CzechEp* 206, 262; *KoſakSzczęſl* A4v; *WujNT Act* 12/22, s. 446 marg; Słyſzãkës glos Bogã twego/ áleſ twarzy żadney nie widział. *SkarKaz* 278a, 519a.

»głos chrapotliwy« (1): Głos chrapotliwy á wyfoki iakoby kwintã ſpiewał znawionuie [!] człowieka, chciwego na wielkie rzeczy *GlabGad* O3v.

»głos cichy« (1): Głos cienki cichy gładki á przyjemny, znamionuie człowieka ſpokoynego, cichego, tajemnego *GlabGad* O3v.

»cienki głos« [szyk 3 : 2] (5): Czemu miedzi wſzemi zwierzëti ſamice cieniſze głoſi miewiaią niſzi ſamci *GlabGad* C8, C8, O3v [2 r.]; *JanNKar* C3.

»głos człowieczy, ludzki« = *vox hominis Vulg* [szyk 18 : 7] (25): *FalZioł* IV 4b; *RejPs* 219v; *HistAl* K6; *KromRozm I* D2v; A głoſu człowieczego nigdzyey z żadney ſtrony/ Iuż tãm było nie ſłyſzeć/ iedno huczã dzwony *RejWiz* 82v; *Leop 4.Esdr* 11/37, *Act* 12/22; *BibRadz 4.Esdr* 6/39; *BielKron* 141v, 363v; Sonat hominem haec vox, Brzmi yãkoby człowieczy glos. *Mącz* 402a, 160a; *RejPos* 283v; *BudBib 4.Esdr* 11/37; *KochPs* 26; *KochFr* 115; nie ieno cię Pan Bóg z tych niebeſpieczeńſtw tãkich głoſem ludzkim oſtrzëga *OrzJan* 108, 111, 118, 121; *WujNT Act* 12/22, s. 446 marg, 2.*Petr* 2/16; *WitoſlLut* A4; *SzarzRyt* D.

»głos drżący; drżenie głosu« = *tremor sonitum PolAnt* (1; 1): Głos drżãci znamio. leniwego, zazrzywego obmownego/ á ktory ſie wiëczyey domyſla niſz widzi. *GlabGad* O3v; *BudBib Iob* 37/2.

»dźwięk głosu« (1): A ná ten czãs był duch/ y wſzëdy ciemnoſci milczenie/ á ielzche dźwięk głoſu [*sonus vocis Vulg*] człowieczego od ciebie ſtworzon nie był. *BibRadz 4.Esdr* 6/39.

»głos gładki« (2): Głos gładki y dobrze beztworny, zna. człowieka opatrznego dowcipnego/ prawdziwego a richło wierzãcego *GlabGad* O3v, O3v.

»głośny głos« = *arguta a. canora a. vocalis vox, claritas vocis Mącz* [szyk 5 : 3] (8): Glos yey mylutky głoſzny ſłodky uyefyoly tak yſz roſzlala ſyã byla laſka wuſzczyech yey *PatKaz III* 122; *GlabGad* O3, O3v; *Mącz* 16a, 55d, 504c [2 r.]; *GórnDworz* F8.

»głos gruby« [szyk 3 : 1] (4): Oſieł iſz głoſu grubego/ Mamy trëbãczã dobrego *BierEz* S2; *GlabGad* O3; *GórnDworz* F8; *JanNKar* C3.

»jasny głos« = *clara vox Modrz* [szyk 4 : 1] (5): *RejPs* 37v; *BielKron* 32; *HistRzym* 6v; *ModrzBaz* 67v; Głos miał w kazãniu przyrodzony tãk iãlny y wolny/ iſz im wladnãł iãko chãiał/ á dãleko ſlyſzan był. *SkarŻyw* 310.

»jednostajny głos« (2): Gdzie ſye kolwiek obróciſz/ á vſzy ſwë ná ſwiãt podnieſieſz/ nie inëgo nie vſlyſzyſz/ iedno co ten iednoſtãyny glos ludzki: ZGINiemy. *OrzQuin* Y2; *OſtrEpit* A2.

»łagodny głos« (1): By go był łagodny glos ſłów moich zniewolił. *GosłCast* 50.

»melodyja głosu« (1): skãd do bram [!] melodiã głoſow albo zãdzierania tychze moſem łãtwie poznać. *KwiatKſiãż* I3.

»głos mięszy« [szyk 2 : 1] (3): *GlabGad* O3v; Człowiek był fercá dobrego/ vrody średniey/ twarzy długiey/ vřzu wielkich/ głofu mięszzzego *BielKron* 387; *JanNkar* C3.

»nastrojony głos« (1): *Modulatus sonus*, *Vmiárkowaný/ náltroyony* głos. *Mącz* 227d.

»(nie)zgodny głos, zgodzenie głosu« = *consona vox Vulg; vocalitas Calep* (3; 1): *Leop* 2.*Par* 20/21, *Sap* 18/10; *Diapason*, [...] *Zgodzenie głofu przes octauę*. *Mącz* 84d; *Calep* 1141a.

»niski głos« (3): *Imus sonus*, *Nanifřzzy* głos/ Bás. *Mącz* 166d; *Voce suppressa dicere*, *Niskim głosem*. *Mącz* 321c, 227b.

»głos pański, Pana (Boga), Pana Chrystusow« = *vox Domini (Dei) Vulg, PolAnt; vox Dei Vulg* [szyk 67 : 2] (50 : 17 : 2): *Vřlyřřeli/ rozumey* Adam z *Yewą/* głos páná Bogá chodzącego w ráyu *KromRozm II* m4v; *KromRozm III* O2; *LubPs* G4, G4v [8 r.], *Lv marg*, S4v *marg; RejWiz* 194; *Leop* *Deut* 5/25, 26, 18/16, *Ps* 28/3, 4 [2 r.] (11); *BibRadz* *Gen* 3/8, *Deut* 18/16, *Is* 6/8, 66/6, *Mich* 6/9; *Sřtálo* fie tákieř powtore/ bo iezcře *Sámuel* nie rozumiał głofu Pánřkiemu. *BielKron* 62v; *RejAp* AA3, 9, 11v [4 r.], 14 [2 r.], 146v (14); *RejPos* 274v, *Ooo4* [2 r.]; *Rejřwierc* 178; *BudNT* *Act* 7/31; *KochPs* 40 [5 r.], 122; *CzechEp* 262; *ReszPrz* 23; *ArtKanc* K2v; *LatHar* 346 [3 r.], 347 [4 r.]; *WujNT* *Act* 7/31; *Y* obiáwiony iest w vřzách moich głos Páná zařtěpow *PowodPr* 74; *SkarKaz* 347a.

»pospolicity [= powszechny] głos« (2): *A* iż to řczyra prawdá/ áza nie řlyřzemy *Tych* pospolitych głofow/ *Giniemy/ giniemy?* *Prot* B2v; *OrzJan* 106.

»głos ryku« = *vox rugitus Vulg, PolAnt* (2): *Krzyk* wycia *Pářtersřkiego/* iż řpuřthoffoná iest wielmořnoř ich: głos ryku *Lwow/* iż zářraconá iest *pychá* *Iordánřka*. *Leop* *Zach* 11/3; *BudBib* *Zach* 11/3.

»rzejny głos« = *acuta a. tinnula vox, claritas vocis* *Mącz* [szyk 3 : 1] (4): *Głos* barzo rzejny á mięřzzy tak w mowie iako y w řpiewaniu człowieka teř grubego rozumu znamionuie *GlabGad* O3v; *Mącz* 3a, 55d, 456b.

»głos słowa, słowo głosu« = *vox verbi PolAnt, Vulg; vox sermonis PolAnt* (8 : 1): *Skłóńže* vcho twe á vřlyřř řłowá głofu mego *LubPs* D4; *Potrze* on mořny głos řřrářřliwych řłow Pánřkich. *LubPs* G4v; *BibRadz* *Deut* 1/34, *1.Reg* 15/1, *Dan* 7/11, *Hebr* 12/19; *BudBib* *Dan* 7/11; *WujNT* *Hebr* 12/19; *GosřCast* 50.

»spuszczenie głosu« (2): *Remissio et moderatio vocis*, *Spuřzczenie* głofu. *Mącz* 227b, 17a.

»tenorowy głos« (1): *Succino*, *Nisko řpiewam/ řřzednim/ álbo* tenorowym głofem. *Mącz* 33d.

»trestki głosu« (1) : *Czemu* teř drudzi ludzie czářem omienieią (-) *Dla* rymy řpadaiącey od mozgu, która zatika trestki głofu, to iest, żyły puřte kthorymi głos wychodzi. *GlabGad* C8.

»tubalny głos« (1): *Drugi* raz przywiedli nań *Heretykowie* lud niemáły/ y iednego řwáwego y tubálnego głofu *Minifřtra* *Skarřyw* 372.

»wdzięczny głos, wdzięcznoř głosu« = *mollis vox Mącz; dulcis a. iucunditatis vox Vulg; canora et suavis a. clarisona a. limpida a. liquata a. liquida vox Cn* [szyk 18 : 8] (25 : 1): *LubPs* G2, S4v *marg*, V6v, aa2; *Leop* *Cant* 2/14; *Calliope*, iedná bogini miedzi řiedmią křórey głofu wdzięcznoř przypifuyą. *Mącz* 32a, 229d; *RejAp* 9; *GórnDworz* F8, Mm2; *RejPos* 19v, 20v, 144, 168v, 274v; *Rejřwierc* 272v; *BudBib* *Bar* 2/20[23]; *Skarřjedn* 293; *NiemObr* 116; *Wřiáday* ná řwóy dzielny koń

zacny Rádziwile/ Który/ iákoby czuiąc páńłkié krotochwile/ Wdźięcznym głósem poryza/ wędźidlá ímákuie *KochEpit* A2v; *KochMuza* 26; *KochPieś* 9, 11; *KochSob* 66; *PudłFr* 73; *LatHar* 283.

»głos wielki« = *vox magna PolAnt, Vulg; clamor magnus Vulg* [szyk 28 : 5] (33): *OpecŻyw* 4, 62v, 193; *GlabGad* C8v; *BibRadz Apoc* 16/17; *vocem habet porticione maximam, Zbytnie wielki głos ma wedle xtałtu álbo wzroftu íwego. Mącz* 313b; *RejAp* 10, 94, 94v, 95v, 97 (11); *RejPos* 77v, 332; *BudBib 1.Mach* 5/31; Ale pewnie íełli ípi/ tedyć íe ocuci/ Wźdy wáłz ten głos ták wielki/ ze ínu go obudzi. *HistHel* Cv; *SkarŻyw* 397; *LatHar* 714; *WujNT Matth* 14/31, *Mar* 15/37, *Apoc* 1/10, 11/12, 15 (9); *SiebRozmyśl* H4v.

»wielomowny głos« (1): íż gdym íię wielomownemu głóšowi/ ktory on rog mowił/ przypátrował: wyźrzałem teź/ áźci oná beftya byłá zábíta *CzechEp* 376.

»głos wrzaskliwy, wrzasku, wrzeszczący« = *vox sonitus PolAnt; vox profusa Mącz* [szyk 2 : 1] (1 : 1 : 1): *BibRadz Is* 66/6; *Immoderate profusa vox, Názbyt wręfzczący [!] głos. Mącz* 228c; *GórnDworz* F8.

»wymowny głos« (1): Tegoź roku drugie dziećię pod Krákowem ledwo puł Miefiácá máiác od národzenia/ wymownym głóšsem nád przyrodzenie/ przyfcie Tátarłkie do Polłki przepowiadáło *StryjKron* 350.

»głos wysoki« (2): Głos wyłoki w ípiewaniu j teź głóšny człówieka mocnego, ímiałego/ íwey woley y íwey myłli [znamionuje] *GlabGad* O3v, O3v.

»żywy głos« [szyk 8 : 2] (10): Abowiem to íełt ná woli Sędźiego kázác pozwác żywym głóšsem álbo pímmem *GroicPorz* pv; *Leop* *B2; *BielKron* 46; *KwiatKsiąź* B4v; *RejZwierc* 15v; *WujJud* 40v; *WujJudConf* 40v, 42v; *WujNT* 515, 652.

Szeregi: »głos i dźwięk« = *sonitus et fulgur PolAnt* (1): Słuchayćie słucháiác/ drzenia głóšfu íego y dźwięku z vft íego wychodźącego. *BudBib Iob* 37/2.

»język i głos« (1): A Ták íęzyk y głos káždy/ wyznác muśi íego wielmoźnoś závždy. *ArtKanc* I7. [Ponadto przy innym szeregu 1 r., w innych połączeniach strukturalnych 3 r.].

»głos i (to jest) pienie« [szyk 1 : 1] (2): takieź wífłech fwiętych piénijm íj głóšsem anielfkim/ ciebie dółtoyno chwálitz dziećiatko z matuchną. *OpecŻyw* 19v; *WróbŻółt* P5v.

»pieśń, głos; głos z pieśnią« (4; 4): Ale kogo gryźie mół zákryty/ Nie idźie mu w ímák obiád obfity: Zadna go pieśń/ zadny głos nie rułzy/ Wífzyłtko idźie ná wiátr mimo vłzy. *KochPieś* 3; *GrabowSet* Xv.

»głos a przerzeczenie« (1): Syllaba, Syllábá/ to yełt ofięźenie kilká liter yednym głóšsem á przerzeczeniem/ rzek zowá niektorzi. *Mącz* 436b.

»głos i (to jest) rozkaz(ow)anie« (3): *RejAp* 2v; Pokazałem powyłzey że Pan dlia tego się zmarthwyłtánim zowie/ że ná głos íego álbo rozkazánie vmárli powłtáną. *BiałKaz* E2v, Ev.

»(nie) głos i (a(l)bo, a, ani) (roz-, wy)mowa« [szyk 6 : 2] (8): *MiechGlab* 33; *BielKron* 126v; *Hyena* [...], *Zwierzę Africkie które człówieczego głóšfu y wymowy násláduye. Mącz* 160a; *RejPos* 282v; *Oczko* 34; *CzechEp* 154; boć íednak niezwyłł ínáczy z námi íe vmawiác/ íeno tym póšpolitym ludźi wífzyłtkich głóšsem y mową *OrzJan* 106; *SkarKaz* 487a. [Ponadto w innych połączeniach strukturalnych 3 r.].

»(nie) głos, (a, i, ani, to jest) słowo« = *vox et eloquium PolAnt* (13): *WróbŻołt* I6v, I7; *KromRozm II* hv; *BibRadz Gen* 4/23; *RejAp* 197; *GórnDworz* N8, Mm2; *RejPos* 245; *RejZwierc* 125; *SkarŻyw* 113; *CzechEp* 255; *Vłtyłzyćie wdzięczny głos/ y przyjemné łłowá/ Po których łobie tełkni biédna moiá łłowá. KochPieś* 9; *WujNT* 688. [Ponadto przy innych szeregach 2 r., w innych połączeniach strukturalnych 2 r.].

»głos i śpiewanie« (2): A oto ty v nich (iełteś) iáko pieśń łzyderłka piękneho łłowu y wdzięcznego śpiewania [*sicut canticum subsannatorum pulchrae vocis, et bene scientis canere*] *BudBib Ez* 33/32; *SkarŻyw* 259.

»głos, (i) wołanie« = *vox et clamor Vulg* [szyk 3 : 1] (4): *LubPs* bb6v; *Leop Ps* 17/7; *WujNT* 89; *Toć łą łłowu y wołania ich do was: Zmiłuyćielz fię nád nimi. SkarKazSej* 665b.

Wyrażenia przyimkowe: »z głosu« (1):

~ *Zwrot*: »poznać z głosu« (1): á iáko wilká poznalz/ ielłi nie ábo z łłowu/ ábo z połtępku? *CzechEp* 37. ~

»po głosie« (9):

~ *Przysłowie*: Nie trzebáciem mowy pátrzyć/ Ale dzieie mamy báczyć: Sąć po głosie báránkowie/ Ale po zębich wilkowie. *BierEz* N2v.

Zwrot: »(po)zna(wa)ć (się) po głosie« [szyk zmienny] (8): *FalZioł* IV 1d; *RejWiz* 15v; A gdy Iozáfát krzyknał ná łwoie/ poználi po łłowie iż nie Achab *BielKron* [84²], 250v; *RejPos* 121v, 168v [2 r.]; á iáko ony powiádały/ po łłowiech płci poznać fię mogły/ iłz pńalmodyą záczyńała męłczyzná/ á odpowiaádały pánienki *SkarŻyw* 589. ~

W przén (26) : *RejPos* 27v, 144; y iákie łłowu rozmáitych Siren łwiátá tego do tego cie przywodzą ábyś vlnął á zápomniał powinności twoiey *RejZwierc* 177; *KochFr* 130; *KochPhaen* 5.

głos czego (14): *RejAp* 114v [2 r.], *Ff2v*; A coź tho zá zapłátá ma być náłz miły Pánie? oto iá małz opifána z rozlicznych łłowu pńmá łwiętego *RejPos* 263. *Cf Frazá*.

W charakterystycznych połączeniach: *głos niewinny, piorunowy, rozliczny, łwięty; głos grzechu, krwie* (8), *niewinności, obrazow* (2), *pisma; głos znać* (2).

Frazá: »głos [w tym: czego (10)] woła« = *vox clamat PolAnt* (11): *SeklKat* I4v; *BibRadz Gen* 4/10; *BielKron* 3; Słyłzałeś theż gdy miał Pan podnieść łroga rękę łwoię ná miáłthá Sodomłkie/ iż powieáał/ głos grzechu á łrogości woła do mnie o pomłtę. *RejAp* 61v, 61; *RejPos* 26v, 27; Głos krwie brátá thwego woła z łiemie do mnie *GrzegŚm* 61; *SkarJedn* 131; *SkarŻyw* 90; *LatHar* 271.

Zwroty: »na trzy głosy śpiewać« (1): A ktemu záłię przekłęctwo nędznych łłdzi/ ktore záváždy ná trzy łłowu do Bogá łpiewać muśi. *RejZwierc* 59v.

»wydawać głos« (1): IZáli nie mądrość woła/ á rołtropność wyáwa głos łwoy [*dat vocem suam*]? *BudBib Prov* 8/1.

Wyrażenia: »głos Boga« (1): oto trzecie czudo iż pan Iefus ktori ielł głos y łłowo boga ołca przez łmierć łwą wielmoźnie wywioáł z niewoley piekielney ołcze łwięte. *WróbŻołt* I7.

»głos człowieka« (1): Bo fię ná prądzie wodá kędźierzáwi: Czáfem też gada/ przełtrzeza z dáłeká/ Głółem człowieká. *KlonFlis* F2v.

Szeregi: »głos i mowa« (1): bo fnađz y ptacy powietrzni rozniolą głos twoy y mowę twoię. *BielKron* 82.

»głos i słowo« (1): *WróbŻołt* I7 cf »głos Boga«.

»głos a wycie« (1): Nie ważże łobie nic onych głofow á onego wycia márnnych wilkow łwiátá tego/ ktorzy by cie chcieli odfráżyć od tych wiernych owieczek Páná twego *RejPos* 123.

Przen: *O św. Janie Chrzcielu* (39) : *CzechEp* 154; Iáko fię słowo náłze wewnętrzne głofem y mową obiáwia: ták Syn Boży przez Ianá/ ktory fię głofem wedle Izáiafzá názwáł/ obiáwiác fię począł. *SkarKaz* 487a, 515a.

Wyrażenia: »głos słowa« (1): Połfány ieft Ian Chrzćiciel/ iáko głos tego Słowá. *SkarKaz* 486b.

bibl. »głos wołającego, wołający (na, w puszczy (a. pustyni))« = *vox clamantis in deserto* *PolAnt*, *Vulg* (22 : 13): *MurzNT Luc* 3/4; *KrowObr* 5; *Leop* *2v, *Mar* 1/3, *Ioann* 1/23; *BielKron* 137; *RejPos* 9v, 11v [2 r.], 12v [3 r.], 180, 196v (13); Iam ieft głos wołájący ná pułzczy/ gotuycie drogę Pánu *RejPosRozpr* b4; *BudBib Is* 40/3; *BudNT Mar* 1/3; *CzechEp* 152 [2 r.], 153 [3 r.], 154; (*marg*) Proroctwo o S. Ianie. (–) Głos wołájącego w pułtyni: gotuycie drogę Páńfką *LatHar* 684; *WujNT przedm* 32, *Matth* 3/3, *Mar* 1/3, *Luc* 3/4, s. 300, *Ioann* 1/23.

α. *W funkcji przysłowka* (417) :

»głosem« = *głośno; jawnie, otwarcie; voce* *Mącz*, *Cn* (393) : Theraż ci będę narzekała Głofem by czeladz fłyfzáła *RejJóz* G, G; *RejKup* dd4; *BibRadz Ruth* 1/14; *OrzRozm* G2v; *BielKron* 103v, 104v, 115, 148v, 251v, 420; *HistRzym* 64, 92 [2 r.]; *RejZwierc* 219; Ktorem krol Agamemnon głosem rozkazuje: „Stojcie, bo coś powiedzieć Hektor obiecuj!” *KochMon* 22; ifz częftokroć ludzie nań pátrząc/ wżyfcy głofem plákáli *SkarŻyw* 310; *WujNT* 613 *marg*.

~ *W przeciwstawieniach*: »głosem ... cicho (2), po cichu« (3): Przedfię by ná Puhaczá wżędy Sroki rzekcă/ Iedni głofem/ á drudzy čicho o nim łzepcă. *RejWiz* 48; *RejFig* Cc; te telko słowá na ktorych należało poćichu mowili/ á wżytki ine/ ktore y ná to/ y ná owo obroćić mogł/ głofem/ á bez przeftrógi. *GórnDworz* Cc5v.

W charakterystycznych połączeniach: *głosem dziwnym, fałecznym, miłościwym* (2), *mnogim, mściwym, nabożnym* (3), *naświętszym, nieprzestajnym, pięknym, pocieszliwym, pokornym, rozlicznym, smokowym, społecznym* (2), *srogim* (2), *straszliwym (straszny)* (10), *ustawicznym, wesołym, wiejskim, żalobliwym (żałośliwym)* (7); *głosem huku; głosem błogostawić, chwalić (czynić chwałę)* (6), *modlić się, nalegać* (3), *narzekać* (3), *obietać, osławić, plakać* (15), *prosić* (2), *przysięgnąć, przytyskować, przywit(ow)ać* (2), *przyzywać, pytać* (2), *(ro)śmiać się* (2), *rozkazywać, rozwieść się, ryczeć* (3), *spowiadać się, winszować, wyzn(aw)ać (wyznanie uczynić)* (4), *wzywać*.

Zwroty: »dać się słyszeć głosem« (1): Ná then czás záwołáli fynowie Aaronowi/ w trąby dęte trąbili/ y dáli fie fłyfćeć głofem wielkim [*auditam facerunt vocem magnam*] ná pámiąthkę przed Pánem Bogiem. *Leop Eccli* 50/18.

»głosem (prze)czytać (a. czyść)« = *recitare* *Mącz*, *Calep* [*szyk zmienny*] (7): Cczys głofem niech włfyfczy fłyflą *RejKup* y8v; *OrzRozm* E3v; *BielKron* 232v, 234v; *Recito*, Głofem á przeftrównie czitam. *Mącz* 53c; *BielSjem* 9; *Calep* 899a.

»głosem śpiewać« [szyk zmienny] (6): *OpecŻyw* [162]; Także potym był Anioł poflan/ który przyfzedwłszy do Panny Máryey głosem wielkim śpiewał. *KrowObr* 146v, 229; *CzechRozm* 18v; *SkarŻyw* 583; *LatHar* 379.

»głosem wrzeszczeć« [szyk zmienny] (2): *RejFig* Cc7; Niemcy dafticht vnd krzyczą/ Polfz szelm/ aż grzmią láfy/ Gárdlá też rozdieráli głosem wrzełcząc nászy *StryjKron* 622.

»głosem (wy)mówić, rzec, (o-, prze)powiedać (a. powiadać, a. (od-, o)powiedzieć), mowiac(y), wyrzeczony« = *voce dicere PolAnt, Mącz, Vulg; voce ferre a. prolatus Modrz; voceicens a. locutus est Vulg* [szyk zmienny] (24 : 15 : 15 : 5 : 1): *BierEz* D2; *OpecŻyw* 114, 124v, 148; *HistAl* H7v; *MurzNT Luc* 8/28; *Diar* 34; *GroicPorz* i3, 12v, ov, mm3v; *Leop Deut* 5/22; *BibRadz* 3.Reg 8/55, *Matth* 10/27, *Luc* 8/28, *Apoc* 8/13; mowił głosem Dawid ku Abnerowi/ áby wśyfcy ślyfzeli *BielKron* 67v, 25, 45, 89v, 95, 102 (10); A tak śtarzec głosem wielkim yżby młodzienciec ślyżał [!] powiedział. *KwiatKsiqż* E3; *Mącz* 227b; *OrzQuin* D2v; *RejAp* 56, 75, 121v, 162; *GórnDworz* T2, Cc5v; *RejZwierc* 43; *BudBib Deut* 27/14, *Iudith* 9/1; *BudNT Luc* 8/28, *Apoc* 6/1; *KarnNap* B4; *ModrzBaz* 2, 89v; *SkarŻyw* 161, 165; *CzechEp* 239; *KochWz* 139; Wnet mężá przepómniawśy śwégo podla śiebie/ odpowiedziałá głosem: trudno bych ia ćiebie Miłowác miála *PudlFr* 28; *ArtKanc* C9, L3v; *ActReg* 98; *Phil* S; To wielkim głosem rzékfzy/ zaráz śie odpráwił *GórnTroas* 18; *WujNT Act* 14/9, 26/24, *Apoc* 5/12, 8/13, 14/7, 9; *KlonWor* **2v.

»zagrzmieć głosem« = *voce tonare Vulg* (2): *BibRadz* *Iob* 40/4; *Intonuit ingenti latratu canis. Zágzrzmiał wielkim głosem Mącz* 458c.

»(za)krzyknać (a. krzyzczeć, a. wykrzykać) głosem« = *exclamare (voce) Vulg, PolAnt; clamare voce Vulg; iubilare in voce PolAnt* [szyk zmienny] (20): A (oni) krzyknałfśy głosem wielkim/ zátkáli śobie wśfśy/ á iednośtáynie śie nań oborzyl. *Leop Act* 7/57, *1.Mach* 13/45, *Act* 8/7, *Apoc* 18/2; *KochZuz* A3, A5; *RejZwierc* 33v; *BibRadz* 3.*Esdr* 9/10; *BielKron* 52; *OrzQuin* Y3; *RejAp* 85v [2 r.]; *BudBib Ps* 46/1[2]; *BudNT Luc* 1/38[42], 4/33, *Ee6v marg*; *SkarŻyw* 201; *LatHar* 364; *WujNT Act* 7/57, *Apoc* 18/2.

»(za-, przy-, ob-, po)woł(yw)ać, (ob)woł(yw)ający, jest wywołany głosem« = *(ex)clamare a. (ex)clamans (in) voce Vulg, PolAnt; vociferari Mącz, Calep; inclamare voce, intendere vocem, vociferans Mącz; clamare (clamore) PolAnt; sonare voce Modrz;icens a. praedicans voce Vulg* [szyk zmienny] (231 : 7 : 1): *BierEz* C4v, F2, N2v; *OpecŻyw* 11, 21, 54, [61]v, 68 (17); *TarDuch* D7v, E; Owaciem tam iakis ćżłowiek około obu vphu náśzych chodząc/ fthrałfznm głóśsem iął wolać, biegaycie biegaycie *MiechGlab* 11; *WróbŻólt* 76/2 [2 r.]; *RejPs* 52v, 112v, 169v, 210; Ktorzy śami Zakon pśuyą A stweij woliej wyśtępują Woła nanie Dawid głosem *RejKup* dd3v, c2v, c3; *HistAl* C2, C4v, D3, H7v, H8 (9); *MurzHist* F4v; *LubPs* B2v, P3v, R5, aa, ee3v; *GroicPorz* nv, p3; *KrowObr* B2v, 27v; *RejWiz* 179; *Leop* 3.Reg 18/27, *Ps* 3/5, 76/2 [2 r.], *Dan* 14/17, 40 (9); *RejZwierc* 46v; *BibRadz* *Gen* 27/34, 39/14, 18, 2.*Par* 32/18, *Is* 36/13, *Ion* 3/4, *Iudith* 13/16[17]; *BielKron* 26, 55v, 95, 114, 136 (9); *Intendere vocem, Náćiągnąć głófu/ to yełt wyśfzłzey podnieść/ głosem wołać. Mącz* 445a, 55b, 504c [2 r.]; *OrzQuin* N4v, V4, Y3; *SarnUzn* D5; Y widzialem pothym Anyoła możnego/ wołaiącego głosem wielkim *RejAp* 50v, AA3, 12v, 27v, 35v, 53 (27); *GórnDworz* O7v, R5v, S6v; *HistRzym* 8, 26, 81, 82v, 83 (10); *RejPos* 3v, 4, 7v, 17, 20v (40); *GrzegŚm* 9, 60; *RejZwierc* 69, 92v, 135, 201v [2 r.],

264; *BielSpr* 41; *BudBib Ps* 3/4[5], *Iudith* 13/16[17], *Dan* 13/24, 42; *HistHel C*; *BudNT Mar* 5/7, *Luc* 23/46; Ty zaś [...] Głosem y wżytką ręką wołał ze wżey duŕze. *ModrzBaz* 94v; *KochOdpr* C2v; *SkarŻyw* 70, 126, 147, 262, 372, 498; *MWilkHist* C4v, D4v; *CzechEp* 44, 153, 154, 184; *ReszList* 160; *WerGość* 213, 220, 248; *KochPam* 86; *ArtKanc* D11v, D13, D19v, Q, Q14v, T17; *Calep* 1141a; *LatHar* 318, 701 [2 r.], 713, 726; A około dziewiątej godziny zawałał Iesus wielkim głosem/ rzekąc: Eli/ Eli/ lámálábáchtáni? *WujNT Matth* 27/46, *Matth* 27/50, *Mar* 1/26, 5/7, 15/34, *Luc* 1/42 (21); *JanNKarGórn* G4; *SiebRozmyśl* E, K; *KlonFlis* C3v.

Wyrażenia: »głosem boskim« (1): Támże tho iáwnie głosem swoiim Bołkim obwołać raczył/ iż nie iuż wżythko w nim było wypełniło y dokończyło *RejPos* 157.

»ciemnym głosem« (1): Bárwierzá było teŕzno iż tego táil/ wlał w trzcinę y wołał ciemnym głosem: Ma krol ofle vŕzy *BielKron* 26.

»głosem człowieczym« (1): A tu nie mnimaymy ábyć wołali głofy cielesnemi álbo człowieczymi *RejAp* 61.

»głosem głośnym« (1): Tym czałem ktoś zawałał głosem práwie głośnym/ Co po tych kráwnych mowách? *KochOdpr* C2v.

»głosem gromowym« (2): *RejAp* 56; y vŕlyŕzałem iedno zwierzę ze czworgá mowiące/ iako głosem gromowym [*tanquam vox tonitru*]: Przyidzi/ á ogláday. *BudNT Apoc* 6/1.

»jasnym głosem« (1): *Apertis tibiis* [...], iáwnie/ yálnym głosem. *Mącz* 278d.

»głosem krzykliwym« [*szyk 1 : 1*] (2): A oni nań nálegáli głofami krzykliwemi/ profząc áby był vkrzyżowan *LatHar* 724, 542.

»silnym, mocnym głosem« (5 : 1): *OpecŻyw* 114, 118v; *RejFig* Cc7; Przyiechał záthym pan Krákwłki/ y przywitał sílnym głosem pániá *GórnDworz* S4v, R5v; *WujNT* 878 *marg*.

»wdzięcznym głosem« (3): Gdy Pan Bog czyniąc doŕyć swoiey obietnicy/ Zawała wdzyęcznym głosem/ podźciełz zá mná wŕzyfcy *RejWiz* 179; *RejAp* 12v; *RejPos* Ooo3.

»głosem wielkim, niemáłym« = (*in*) *voce magna* *Vulg*, *PolAnt*, *Mącz*; *clamore magno*, *voce grandi* *PolAnt*; *summo clamore* *Mącz* [*szyk 114 : 113*] (226 : 1): Ezop kiedy to vŕlyŕzał/ Wielkim głosem iest się rośmiał. *BierEz* Bv, C4v, N2v; Iezus [...] rzékł k niey trzecie flowo/ ktoré zowiemy polétzaniá/ s plączem wielkim/ a głosem niemálim *OpecŻyw* 148, 11, 21, 54, [61]v, 68 (18); *WróbŻółt* 76/2; *RejPs* 52v; *HistAl* C4v, D3, H7v, H8, K6 (9); *MurzHist* F4v; *MurzNT Luc* 8/28, 19/37, 23/23; *LubPs* B2v; *GroicPorz* nv, p3; *KrowObr* B2v, 27v, 146v, 229; *Leop Deut* 5/22, 2.Reg 15/23, 3.Reg 18/27, 2.Par 20/19, *Ps* 3/5 (16); *KochZuz* A3, A5; Y liedząc przeciw mieyfcu onemu plákála głosem wielkim. *BibRadz Gen* 21/16, *Gen* 27/34, 38, 39/14, 18, *Iudic* 2/4 (18); *BielKron* 45, 52, 95, 136, 315, 329v, 331; *KwiatKsiąż* E3; *Cachinum tollere*, *Parznać śmiechem*/ wielkim głosem nie śmiać. *Mącz* 457c, 55b, 431d, 458c, 504c [2 r.]; *SarnUzn* D5; *RejAp* AA3, 50v, 53, 55v, 60 (21); *GórnDworz* O7v, S6v, T2; *HistRzym* 8, 26, 36, 81, 82v (12); *RejPos* 20v, 22v, 24, 28v, 35v (20); *GrzegŚm* 9, 60; *RejZwierc* 92v, 135, 201v; *BudBib 2.Par* 15/14, 1.Esdr 3/12, *Iudith* 9/1, 13/16[17], *Dan* 13/24, 42; *HistHel C*; *BudNT Mar* 5/7, *Luc* 1/38[42], 4/33, 8/28, 23/46, Ee6v *marg*; *CzechRozm* 14, 18v; Ałz głosem wielkim z plączem Antoni S. pocźnie go prośić mowiąc *SkarŻyw* 51, 70, 201, 372, 498, 583; *MWilkHist* C4v; Pan Gniewoś [...] mułiał pod ławá iáwnie głoffem wielkim iáko pies łzczekác/

á odwoływać/ y wyznawać *StryjKron* 482; *CzechEp* 44, 184, 239; *WerGość* 213, 220, 248; *ArtKanc* D13, D19v, Q; *GórnTroas* 18; *OrzJan* 106; *LatHar* 318, 379, 701 [2 r.], 713, 726; A ieden z nich/ widząc że był vzdrowion: wrocił fię/ głosem wielkim chwaląc Bogá *WujNT Luc* 17/15, *Matth* 27/46, 28/50, *Mar* 1/26, 5/7, 15/34 (31); *SiebRozmyśl* K.

»wysokim głosem« = *excelsa voce PolAnt* [szyk 2 : 1] (3) : Natichmiaft wzyfscy Zydowie poczeli Alexandrá pozdrawiác/ wołaiąc wyfokiemii głofy *HistAl* C2; *Mącz* 227b; *BudBib Deut* 27/14.

Szeregi: »głosem i jawnie« (1): Co wam w ciemności mowie/ powiedaycie ná świáthle/ á co w vcho fłyfzyćie/ przepowiedaycie ná domiech. (*marg*) To ieft/ głosem y iáwnie. (–) *BibRadz Matth* 10/27.

»głosem i (a, ale nie) językiem« (4): ten Sąd [...] poľzeptem gáią/ iż żaden tego niefłyfzy. A ná niektorych teź mieyfćách/ ácz głosem/ ále nie wyrozumnem Ięzykiem *GroicPorz* i2v, i3; *OrzQuin* Y3; *RejPos* 213.

»głosem czy (ale nie) poszeptem« [szyk 1 : 1] (2): *GroicPorz* i3; Głosem czy poľzeptem wolifz/ powiedz mi iáko chceľz? *KlonŻal* E3v. [*Ponadto w innym poľczeniu strukturalnym* 1 r.].

»głosem a słowy« (1): y głosem ftráľzliwym á ogniftyimi fłowy/ mowić do niego pocznie *SkarŻyw* 165. ~

Wyrażenia przyimkowe: »na głos« = *jawnie* (1): Y dokońcá wyzwolifz mię od roľtyrkow á kłopotow wfłech ludzi [...]. A fndaz ieffćze ná głos będą przyľlugowác mnie *RejPs* 26.

»w głos« = *głośno; jawnie, otwarcie; non obscure Modrz* (13): *CzechEp* 73; *BiałKat* 20v; iáko aduerfarze w głos przed wfzyľtkimi/ y w piľmach/ y ná kazániach fwoich twierdzić śmieią. *WysKaz* 20.

~ *Zwrot*: »w głos powiedzieć (a. powiadać, a. opowiedać), mowić« [szyk zmienny] (6 : 3): *BielKron* 307v; Tu powiem wam com fłyfzał bo to w glos mowiono Wfzyťtkim młodym od fćarfzych w on czás poruczono. *Prot B; ModrzBaz* 90v; *KochOdpr* A3v; przez mię będzie wiedźiał Swiát twé wyroki/ boś mi w głos powiedźiał/ Tyś mój fyn/ iam cię dźiś vmnożył łobie. *KochPs* 4; *CzechEp* 176; *KochFr* 69; *KochWr* 33; *Phil* H4.

Szereg: »dobrowolnie a w głos« (1): a wdavaiacz sia dobrovolnye w the (jn) Iurisdicią y prawo yle tylko ku they sprawie dzysieysey dobrovolnye a wgłosz zessnaly *ZapWar* 1548 nr 2668. ~

»w ten głos« = *w te słowa, tymi słowy* (1):

~ *Zwrot*: »w ten głos rzecz« (1): á on łmutny go obłápi: Y w ten głos rzecze: Y tákże ia muľzę Zygmunie z łtobą dźiś fwą dźielić duľzę? *GrochKal* 6. ~

»z głosem« = *głośno [zawsze w wyrażenia: »z wielkim głosem«]* (9): Iezu ktorys prozby do oycza na krzyżu zwielkiem głosem y płaczeń za nami ofiarował. łmi. fie nad nami. *TarDuch* C6, C6v; *RejPos* 212v; *LatHar* [544].

~ *Zwrot*: »z wielkim głosem (za)wołać« (5): a tak będątz w tym vdręczeniu/ zwielkiem głosem zawolala ku bogu oyttzu rzekątz. *OpecŻyw* 104, 143v; *TarDuch* C6; *LubPs* bb6v; *LatHar* 296. ~

b. *Dźwięk, ton muzyczny (wydawany przez instrumenty muzyczne); vox Vulg, PolAnt, Cn; sonitus PolAnt; clangor Modrz; sonus Cn* (94) : TRębácźá związanego/ w pęcie málowáli/ A nád nim łzubienicę/ co mu zgotowáli. Bo choć nie bił nikogo/ ále iż głos iego/ Dawał wielką przyczynę/ morderftwá onego. *RejZwierz* 117; *BibRadz* 1.*Mach* 4/40; *BielKron* 20v [2 r.]; *Mącz* 18b; *RejAp* 54v,

75v, 146v; *RejPos* 342v; Boć iście po ty cząły tych trębączow trzebá/ Coby ich głos po ziemi latał y do niebá. *RejZwierc* 120, 16, 120 [2 r.]; Lutnia ochłodá myśli vtrapionych: Tá ferce miękcy śwym głósem przyiemnym *KochPieś* 48; *ArtKanc* S20v; *WujNT Apoc* 8/13, 10 arg, 7, 14/2; *SkorWinsz* A2.

głos czego (36) : W głólie wdzyęcnych śkrzypic iuz śie ráduycie Bogu śwemu *LubPs* ff2v, M, hh3v; *Leop Ps* 97/6; *ArtKanc* R19; Ale śłyżę miedziáných bębnow głóły wśtáią *SapEpit* B3. Cf *Wyrażenia*.

W charakterystycznych połączeniach: głos cudny (2), *niepewny, ogromny, prawdziwy, przyjemny, rozliczny, słodki* (2), *szczyry, śliczny, wielomowny; głos bębnow, cymbałow, dzwonow, gęźców* (4), *gęśli, kornetu, skrzypie, z trąby; głos podnosić*.

Frazy: »głos huczy« (2): *RejWiz* 69; obłoki gęste gorę zákryły/ głos trąby huczał. *BielKron* 32.

»głos krzyczy« (1): áno rozliczne głóły iáko fletniczki s puzany krzyczá *RejZwierc* 110.

Zwroty: »brzmieć głósem; głos zabrzmi« (1; 1): tamo brzmią organy ślodkimi głóły *OpecŻyw* 3v; *LubPs* hh3v.

»głos (po)da(wa)ć, dający; podanie głósu« = *vocem clare Vulg* [szyk zmienny] (4 : 4; 1): *BielKron* 451; *RejZwierc* 120; położy ieden vcho ná bębnie [...] obaczy według podánia głófu z bębná onego/ álbo iáko ich [nieprzyaciól] wiele/ iáko dáleko nieprzyaciel iest *BielSpr* 68v, 45; á drudzy niech gráią/ Bądź w lutnie wielofronné/ ślodki głos dáiącé/ W cytry/ w gęśle *OstrEpit* A2; *WujNT* 1.Cor 14/8.

»usłyszeć głos; głos będzie słychan (a. słyszan)« = *audire vocem PolAnt* [szyk zmienny] (3; 2): *RejWiz* 69; *BibRadz Ios* 6/5, 20; *RejAp* 153v; Y głos gęźców/ y śpiewakow/ y piźczkow y trębączow/ dáley w tobie śłyżan nie będzie *WujNT Apoc* 18/22.

»głos wypuszczać« (1): A to śię w ten czás dźiac miáło: wedle Dánielá/ gdy iuz rog máły miał głos śwoy wielomowny wypuźczáć *CzechEp* 376.

Wyrażenia: »brzmienie głósu« (1): Gdy śie tedy ku miástu przybliżyli/ we wśzytki dzwony zádzwoniono/ ná wśzytkich wieżách trąbiono/ w bębny bitho/ thák iże od brzmienia oných głófov práwie miáło drzáło *BielKron* 328v.

»jasny głos« (1) : kthorzy opuźczáiąć śczyry/ iáśny/ á prawdziwy głos they śtráźliwey trąby niebiefkiey/ á co inźzego świáthu przynoście *RejAp* 11v.

»głos muzyki; muzyka z głósem« = *vox musicorum Vulg* (2; 1): *BudBib* 1.Mach 9/41; głóły rozmáitych muzyk świeckich/ y śáme kościoły nápełniáią *PowodPr* 74; *PaxLiz* Dv.

»głos trąby, trąbny« = *vox tubae Vulg, PolAnt; sonitus a. vox buccinae a. cornus PolAnt; clangor tubae Modrz* [szyk 28 : 2] (27 : 3): *OpecŻyw* 174v; *WróbŻółt* 46/6, 97/6; *LubPs* M4v, gg; *Leop Apoc* 8/13; *BibRadz Ios* 6/5, 20, *Apoc* 8/13; *BielKron* 32; *KwiatKsiąż* Bv; *RejAp* CC2v, 11v [3 r.], 12, 75, 95v, 172v; Tey śie trąby głos nieśie ná śtrony rozliczne *RejZwierc* 120; *BielSpr* 16; *BudBib Ex* 20/18, *Ps* 46/5[6], 97/6, *Ier* 6/17; A ták y narody wyzywa áż od puńnocney śtrony świśtnieniem śwym by więc głósem trąby ná woynę *ModrzBaz* 108v, 136v; *KochPs* 133; *ZawJeft* 26; *CzahTr* C.

»wdzięczny głos« [szyk 3 : 1] (4): *LubPs* hh3v, *RejWiz* 69; *KochEpit* A2v; PHilozophi/ co nád nas wśzy lepźśe máią/ o dźiwnie wdźięcznych głófiéch w niebie powiadáią. *KochFr* 67.

»głos wołania« (1): Tu iuz dáley Apośtoł wipifuie/ w iákiey pośtáwie vkázáć mu śie Pan raczył/ y iáko śie obrocił ná głos wołania trąby oney. *RejAp* 12.

Szereg: »głos a dźwięk« (1): wśtąpił pan wgłóśie á w dźwięku trąby *WróbŻółt* 46/6.

Wyrażenie przyimkowe: »w głosie (a. w głosu)« = *in voce Vulg, PolAnt (7): OpecŻyw 174v; WróbŻołt 46/6; W głofu wdzyęcznych trąb Bogá fwego wychwalaycie LubPs gg, M, ff2v; Leop Ps 97/6; BudBib Ps 46/5[6].*

a. *Barwa lub wysokość tonu (18)* : Enneaptongochelim, Lutnia o dziewięci głofiech *Mącz 103d, 103d; Wzięłem Lutnią ácz w prawdzie dawno nie ćwiczony/ Y ná łżeść roznych głofow náwiązałem łtrony. WitosłLut A2v; SkarKazSej 676b [2 r.].*

Zwroty. »dzwonić głosem« (1): Zigmunt dzwon zamku Krakowłkiego. DZwońże miły Zygmuncie/ tymi trzemi głofy *RejZwierz 105.*

»grać głosem« (1): Ná gałkách pozłocłstych łkrzypią powietrzniki/ By więc wierę miał łłucháć ofobney muzyki. Trębáczé ná nich graią głofy rozlicznemi *RejWiz 64.*

Wyrażenia: »jedność głosow« (1): Harmonia, Yedność álbo zgadzánie głofów. *Mącz 153b.*

»głos mierny« (1): *SkarKazSej 676b cf »głos wysoki«.*

»(nie)zgodność, zgadzanie głosow; zgodny głos« = *consonantia (a. dissonantia), harmonia, vocalitas Mącz (3 : 1; 1): Consonantia, Zgodność głofów/ łtroynność/ yedność dzwięków. Mącz 402b, 153b, 402b, 504c; GórnDworz L1.*

»głos niski« (1): *SkarKazSej 676b cf »głos wysoki«.*

»głos wysoki« (1): Muzyká z łżeści y ośmi głofow łkładána/ ma w łobie rózne głofy: wyfokie/ niłkie/ mierne. *SkarKazSej 676b.*

Szereg: »głos abo dźwięk« (1): y zgodne głofy/ ábo dzwięki/ łwą czudność ofobną máią *GórnDworz L1.*

W przén (5) : Orgány. TO tu rózne piłzczáki/ pyęknie przepyeruią/ Abowiem tenorowi/ ná wżytkim folguią. Táczé náłze piłzczáki Połpolitey rzeczy/ Gdyby tenor przyłtoyny/ miewáli ná pyeczy/ A ná ieden głos wżyłcy/ łpołu łie zgadzáli/ Nadobnieby piołneczki/ káżdey dokonáli. *RejZwierz 105.*

Zwroty: »gáść ná trzy głofy w kije« = *mocno bić (1): Chłop też łáie zá piecem czyrwoną máść pije/ Bo mu gędli z wieczorá ná trzy głofy w kije. RejWiz 73v.*

»ná trzy głofy gáść« = *robić, co się podoba (1)* : Gdy hámowaná łwawola nie będzie/ Iuż iey niecnotá ná trzy głofy gędzie. *RejZwierz 223v.*

»ná trzy głofy się gáść« = *dziać się po myśli (1):* Ale gdy w dobrym zdrowiu/ zacná łławá będzie/ To łie iuż ná trzy głofy/ káżda piołnká gędzie. *RejZwierz 134.*

»ná trzy głofy we grzbiet pukać« = *mocno bić (1):* To warchołowie náwięłłzy zyłk máią/ Iż ná trzy głofy we grzbiet im pukaia. *RejZwierz 227v.*

c. *Jakikolwiek dźwięk; brzęk, odgłos, trzask, szelest, szum, huk; vox Vulg, PolAnt, Cn; clamor, sonus Mącz, Cn; sonitus Vulg, PolAnt; echo Cn (127)* : *LubPs V3; Bárzo mu to łmáczny głos co ná łtole brzáka RejWiz 68v; BielKron 445v, 447v; Mącz 154d, 298d, 402c [2 r.], 458c; RejAp 49, Dd4; BudBib I 41b marg, Ier 25/10; BudNT Apoc 8/5; KochPs 145; StryjKron 632, 702; Echo też zá tobą chodząc zá wieczorney rofy/ Zbierála po dźwięcznym łeśie rołpufzczone głofy. KlonŻal B2v, B; A Echo łwóy głos z łtráchem w górách łtánowiłó. ZawJeft 13; GrabowSet Xv; WujNT Apoc 11/19; SzarzRyt C2v.*

głos czego (36): *Leop* 4.*Esdr* 5/7, *Ier* 50/22, *Ez* 3/12, 13 [2 r.], 43/2; Miála theż pánczerze iako pánczerze [!] żelazne/ á głos fkrzydeł iey iáko tętten wozow/ gdy wiele koni zbiegáią fię ku bitwie. *BibRadz Apoc* 9/9, *Ps* 67/34, *Ier* 50/22; Wody á gromy y głos ich *RejAp* 118v *marg*, 12, 14, 117, 153v, 156v [2 r.], *Ff3v*; *BudBib Ez* 10/5; *BudNT Apoc* 1/15; *WujNT Ioann* 3/8, *Apoc* 1/15, 9/9 [2 r.], 14/2, 18/22, 19/6. Cf »głos gromu«.

głos z czego (2): á gdy fłyfzeli głos z dział/ powiádáli to być czartowfką ípráwą. *BielKron* 451; á s kámieniá głos fłyfzan będzie. *RejPos* 5v.

W porównaniu (1): iáki głos círniowy bywa pod gárncem/ táki śmiech bywa fzalonego *BielKron* 80v.

W charakterystycznych połączeniach: *głos cirniowy, odbijający, odrażający się, przenikający, rozliczny, rozpuszczony, smaczny, srogi* (2), *straszliwy (straszny)* (4), *ziemski, żarnowy; głos kamienia, koł, młyna, mocy, poruszenia (zruszenia)* (2), *skrzydeł* (3), *walki, wod* (11), *wojny, wozow; głos z dział, z kamienia; od głosu grzmieć; głos mieć; głosem odbijać, odbrzekać, przebijać, przemoc.*

Frazy: »rozlega się, rozlegać się może, rozchodzący się głos« [szyk zmienny] (3 : 1 : 1): *BielKron* 70; Resultant tecta vocibus, Rozliega fię głos po domiech. *Mącz* 365c, 435a, 444d, 473a.

»wychodzi głos« (1): A z ítolice wychodziły fyłkáwice/ y głofy/ y gromy [*et de throno procedebant fulgura et voces et tonitrua*] *WujNT Apoc* 4/5.

»zstał się, powstaje głos« = *facta est vox PolAnt, Vulg; oritur clamor Mącz* [szyk zmienny] (9 : 1): *BibRadz Apoc* 16/18; *Mącz* 268d; Oto fię sftał grom głos błýfkánie y zátrefienie [!] ná ziemi. *RejAp* 72v, 71, 72v, 96, 138; *WujNT Apoc* 8/5, 11/19, 16/18.

Zwroty: »głos (po-, wy)da(wa)ć, dający« = *vocem dare Vulg, PolAnt* [szyk zmienny] (11 : 1): *Leop* 4.*Esdr* 5/5, 7, *Ps* 17/14; *BibRadz Ps* 67/34, *Ioel* 3/16, *Am* 1/2; *Mącz* 67a; Iuż y orzech głos dáie: iuż y trzcíná brząka *LeovPrzepSamb* b4v; *BudBib I* 309a *marg*, 4.*Esdr* 5/5; A cí ítali przy działach frogi głos dáiących. *StryjWjaz* B4; Niech dwóy głos [!] dáią morzá Troiáńfkięgo Brzegi *GórnTroas* 13.

»(u)słyszec, (u)słyszán (będzie a. bywa) głos« = *audire vocem Vulg, PolAnt; audire sonitum Vulg; auditus est sonitus PolAnt* [szyk zmienny] (26 : 5): *Leop* 2.*Reg* 5/24, 4.*Esdr* 5/7, *Ez* 3/12, 13 [2 r.]; *BibRadz Ier* 30/5; á gdy vńfłýfzyfz głos po wirzchu drzewá fię rozlegáć/ znák będzie moy przed tobą *BielKron* 70, 451; á głos kámieniá młyńfkiego nie będzie iuż nigdy więcey fłyfzan w thobie *RejAp* 153v, 45v, 46, 49v, 98, 117 [3 r.], 118v, 156v; *RejPos* 5v, 342v [2 r.]; *BudBib Iob* 37/4, *Ez* 10/5; Duch kędy chce wieie: y głos iego (*marg*) y fzum iego. (-) fłyfzyfz *WujNT Ioann* 3/8, *Apoc* 6/1, 14/2 [3 r.], 18/22, 19/6 [2 r.].

»wymowić głos, mowić głosem« (2 : 1): *RejAp* 84; A gdy záwołał/ wymowiły siedm gromow głofy fwoie [*locuta sunt septem tonitrua voces suas*]. *WujNT Apoc* 10/3, *Apoc* 10/4.

»głos (wy)puścić« = *vocem dare PolAnt* (3): Ich przepáści y obłoki ítráfzne głofy puściły. *LubPs* R5; *BibRadz Ier* 25/30; *RejPos* 5v.

Wyrażenia: »drżący głos« (1): *Vibrans sonus, Drżący á przenikájący głos. Mącz* 493a.

»głos dźwięczący, dźwięk głosu« = *resultans sonus Mącz* (1 : 1): *Mącz* 365c; Zátym dźwięk wńfelkich głofow powítał rozmáity *SapEpit* A3v.

»głos gromu« = *sonitus tonitruui PolAnt; vox tonitruui Vulg* [szyk 9 : 1] (10): Wízakoż od bákánia twego wízycy wciekác mułżą/ Przed głošem gromu írogiego/ z wielkim íe ítráchem wzrułżą. *LubPs X5v; RejAp 117, 118v, 156v [2 r.]; RejPos 342v; BudBib Ps 76/18[19]; WujNT Apoc 6/1, 14/2, 29/6.*

»jednaki głos« (1): *Homophonus, Yednákiego głołu. Mącz 157c.*

»wielki głos« [szyk 2 : 1] (3): *RejAp 72v [2 r.];* Od Iehowy Ceweothá náwiedzán bédziefz/ gromem y porużeniem y głošem wielkim [*in tonitruo et in concussione, et voce magna*] *BudBib Is 29/6.*

Szereg: »grom, (i, a) głos« = *vox et tonitruum PolAnt, Vulg* [szyk 10 : 9] (19): *BibRadz Apoc 16/18; A z onego máyéłtatu pochodzíły łýłkáwice/ y gromy/ y głoły RejAp 48v, 49v, 71, 72v [4 r.], 73 [2 r.], 96 (15); WujNT Apoc 4/5, 8/5, 16/18. [Ponadto w innych połączeniach strukturalnych 5 r.].*

W przen (2) : tedy táka wíará íełt tylko głos miedzi brząkájący/ który głos żadnego pożytku nie czyni. *RejAp 19.*

α. *W funkcji przysłówka (7) :*

»głosem« = *głośno (6) :* Zánią ryczy głošem [*Post ipsum rugiet sonitu*] [*w tekście opisującym burzę*] *BudBib Iob 37/4.*

~ *Zwroty:* »wołác głosem« (1): *Głębołci morłkie wołáią nálie dziwnemi głoły wyznawáiąc wielmożność twoię RejPs 63v.*

»zagrzmieć, zagromieć głosem« (2 : 1): *Zágrzmi Bog głošem íwym [Tonabit Deus in voce sua] BudBib Iob 37/5, I 152a marg, Iob 37/4.*

Wyrażenie: »sílnym głosem« (1): *Y pierdnie sílnym głosem/ otożci iuż huka RejFig Dd2v. ~*

Wyrażenie przyimkowe: »z głosem« (1):

~ *Wyrażenie:* »z máłym głosem« = *cicho (1):* Kiedy ítroże domowi będą drzeć/ á mężowie mocni zemdleią/ á przełtáną mliwá/ á cmáwy wzrok będą mieć/ pátrząc z okná/ y zámkną íe wrotá ná vlicy/ z máłym głosem mielącego *BielKron 82. ~*

2. *Opinia, zdanie, uwaga; rada, przestroga, upomnienie; zalecenie; vox Vulg, PolAnt, Modrz (379) :* Ludzki głos żgadza íe z Boską wołá *RejJóz Q4 marg;* oczekiwáią ná przyłżłym Seymie Piothrkołłkim/ zdrowego y poćiefznego głołu *OrzRozm A3v;* Przyłtoyny głos wielkiemu Krolowi ten íełth /y przykłádny/ ták Krolom/ íáko y Biskupom: áby oni tákże we dnie y w nocy byli tym czym íá *OrzRozm I4, A4, N3v; RejZwierc 102;* Krolowie/ y Kfiążetá/ Kfiężny/ y Krolowe/ Do Kofciołá íe zefzli/ ná drugą vmowę. Gdzie im náłzy Dekretá Senatu wízytkiego/ Y głos połpolłtwá dáli/ páńłtwá Sármáckiego. *StryjWjaz A4v; ModrzBaz 58v, 89; KochOdpr C2 [2 r.]; djabelłki to głos íełt; gdy co Bog mowi/ pytać íię/ czemu to? SkarŻyw 261; ReszPrz 23; ActReg 32; PowodPr 6, 40.*

głos przeciw czemu (1): A który kiedy nie tylko Heretyk/ ále y Dyabel z piekłá śmiał tákie głoły wywierác przeciw lámemu Bołkiemu Máiełtatowi? *PowodPr 33.*

W charakterystycznych połączeniach: *głos człowieczy, diabelski, jeden (3), ludzki (2), nienakażony, pocieszny, przykłádny, przyrodzony, przystojny (3), zdrowy; głos Jehowy (2), pospolstwa; głosem chwalić (być (po)chwalon) (6), prosić (3), radzić, wyznawać (2).*

Zwroty: »jednostajnym itp. głosem (od)powiedzieć, mowić« [szyk zmienny] (6 : 2): *OpecŻyw 181v; A oni odpowiedzieli íednołtaynym głošem/ áby im wybrał Perdikę bormiłtrzá ich. HistAl N3, B5; Leop Iudic 20/8; BielKron 32v, 55v; RejPos 213; OrzJan 97.*

»jednym i jednakim głosem mówić« = *nie robić różnic, jednakowo traktować* (1): Bo iednym y iednákim głósem práwo ma do wĺzytkich mówić [*Una enim atque eadem voce lex omnibus loqui debet*] *ModrzBaz* 72v.

»(u-, po)słuchać głosu; być posłusznym głosowi, głosu (G)« = *audire a. obedire a. obtemperare a. parere voci, audire vocem PolAnt* [szyk zmienny] (11; 1 : 1): Iżeś był posłusznym głóswi żony twoiey/ á iadłeś z drzewá o ktorememci zákazał *BibRadz Gen* 3/17, *Gen* 16/2, *Ios* 10/14; *BielKron* 63v; Y vsłuchał Saul głófu Ionáthánowego/ y przyiął Saul/ żyw Bog iż nie vmrze. *BudBib 1.Reg* 19/6, *1.Reg* 2/25, 15/24, *3.Reg* 20/37, *Ps* 57/5[6], *Bar* 2/20[22], 21[24]; *SkarŻyw* 503; *SkarKazSej* 689a.

»jednostajnym (a. jednym) głosem (za)wołać« [szyk zmienny] (7): A przeto przyştąpiwĺfy k niemu bliżey wĺfytcy iednym głósem zawolali rzekątz: Iezuśa nazarańkiégo ślukámy. *OpecŻyw* 105, 103v, 124; *BielKron* 178, 318, *RejPos* 42v, 213.

Wyrażenia: »jednostajnym, jednym, jednakim, jednego człowieka głosem« = *zgodnie; assensu, consensione, consonante clamore, uno ore Mącz; unius hominis sermone Vulg* (16 : 7 : 1 : 1): *OpecŻyw* 185; *HistAl* F3v; *LubPs* E3; ołtátnia nádzieiá náłzá w Pánie Bodze/ á w mądrości Krolewĺkiej/ á w tey Exekucyej ieft: o którą iednym głósem Polłká Krolá śwego dźiśia próśi *OrzRozm* A3; *BielKron* 353v, 365; *Assensu omnium approbare, Iednoštáynemi głófy v wĺzech być pochwalón. Mącz* 323d, 270c, 383b, 402b; *HistRzym* 44v; *RejPos* 213. *Cf* »jednostajnym głosem (od)powiedzieć«, »jednostajnym głosem (za)wołać«.

»głos popolity« = *vox publica Modrz* [szyk 3 : 2] (5): *Górndworz* Cc5; *ModrzBaz* 58v; do śpólnégo łkárbu/ gđzie życzliwa Ludzka pochwałá/ y głos polpolity wzywa *KochPieś* 2; *KochWr* 19; *CzahTr* F2.

»zgodliwym (a. zgodnym) głosem« = *zgodnie* [szyk 3 : 1] (4): *BielKron* 55v; Záprawdę gorźemy Ieftelmy niż Zydowie/ bo głófy zgodnemi Oni Oycá śwego być Bogiem wyznawali *GrzegRóżn* N4; á żebyłmy cię [...]Bogá/ iednym łercem/ y zgodliwym głósem/ ku lepszy nádziei łáłką twoią przywróceni/ w Polźce wiecznie chwalili *OrzQuin* Y; *RejAp* 54v.

a. *O prawach, nakazach i znakach boskich i religijnych (niekiedy pejoratywnie o pogłądach przeciwników religijnych)* (314) : *RejPs* 141; *LubPs* hh4; *Leop Gen* 26/5; Ci zálię śprzećwicy wzburziá głófy fáłszne rozlicznych Heretikow/ rozlicznych fáłszerzow á wymyśláczow nád wołá Páńłką *RejAp* 102v, 27v, 102v, 155v; áleć zoštáwił ná píłmie ten pewny głos śwoy/ ábyś odmieniał złe śpráwy śwoie á zátwárdzyłóści złego przyrodzenia thwoiego *RejPos* 296v, A5v [2 r.], 121v, 122v [4 r.], 124, 124v [3 r.] (39); *RejZwierc* 8v, 173, 256v, 258v [2 r.]; *WujJudConf* 18v, 130v; Bo iedny owce ná łámymby głóśie Páłterzá Chriřtuśá przeštáwáły *CzechRozm* 78, 81v; *SkarJedn* 118; porzuc dom gotowy/ budowanie/ przeday role/ łtátki/ y to czego wieś y nieś z łobá niemożelz/ á podz obnáżony zá głósem moim. *SkarŻyw* [282]; *CzechEp* 66; *NiemObr* 180; *ReszList* 153.

głos czego (4): *SeklWyzn* ov; *WujJudConf* 49; á głófu Bożego/ głófu pokoju y Euángeliey/ y miłóści Chryřtuśowej włuchayćie. *SkarJedn* 366; *ArtKanc* L3v.

W charakterystycznych połączeniach: *głos anjelski, Antychrystowy, apostołski, Chrystusowy, fáłszny (fałszywy)* (2), *jawny, kościelny, łaskawy* (4), *marny, miłóściwy, najemniczy* (6), *(nie)omyłny* (5), *obcy* (2), *papieski, pewny, postronny* (2), *prawdziwy* (7), *prawy, prorocki, srogi* (4), *straszliwy* (5), *szczyry, świéty* (35), *wierny* (6), *własny* (3), *zwierzchni, żalobliwy (żałosny)* (2); *głos ewanjelijej* (2),

miłości, nauki, Pisma świętego, pokoju; głos Jehowy (9); głosu fałsz; głosu być pilen (2), dzierżec się; głosu (D) powolnym być; głos (po)znać (znający) (14), przyjmować, rozeznawać; głosem kołatać do uszu.

Frazy: »głos brzmi« (3): *RejAp* 5v; *RejPos* 276; á głos Boży zawżdy brzmi: Ielliże nie będziecie zá nie [grzechy] żałować/ á nie odwróćicie się od nich/ wżyfyćy rázem poginiećie. *BiałKat* 23v.

»głos krzyczy« (1): Ilyfzyfzże on głos wołaiący vřtháwicznie brzmi á krzyczy w vřzoch náfzych *RejPos* 276.

»głos mowi« (1): Lecz głos Oycá niebiełkiego mowi: tego fłuchayćie/ nie mowi/ piřmá iego fłuchayćie. *SkarKaz* 118a.

»głos woła, wołaiący« [szyk zmienny] (2 : 3): A nie omylny cie w thym pořel przeřtrzega/ bo fłyřzyř iz ná cię głos z niebá woła/ to ieřł głos Páńfki/ á woła řwięta iego. *RejAp* 149, 12v, 62; *RejPos* 276, 296v.

Zwrot: »słuchać itp., być posłuszny itp. głosu; (u)słyszeć głos; być posłuszny(m), przysłucha(wa)ć się głosowi; słuchan bywać w głosie; jest słychany itp. głos« *audire vocem Vulg, PolAnt; audire a. obedire a. obtemperare a. parere voci PolAnt; obaudire voci Vulg* [szyk zmienny] (135 : 7; 34; 7 : 2; 1; 3): *OpecŻyw* 65v, 120; *WróbŻořł* 94/8, gg; *RejPs* 109v; *SeklWyzn* ov; *SeklKat* Q2v; *MurzNT Ioann* 10/27; *LubPs* S4v, V4v, Y3, gg2; ktorzy [mniszy] lie od owiec Páná Kryřtuřowych odłázyli/ ktore fłucháią głofu Kryřthufa pářterzá nawyřřfzego/ á nářzynili łobie inřzych pářterzow/ Dominikow/ Fránciřřkow/ Bárnádynow ktorych głofu fłucháią. *KrowObr* 186, 109 [2 r.], 198v, 240v [2 r.]; iżeřmy zgrzeřfyli Pánu Bogu nářřemu nie będąc pořłufzny głofu iego. *Leop Bar* 2/5, *Deut* 30/8, 10, *Ier* 3/13, 25, 9/13 (15); *BibRadz Gen* 22/18, *Ex* 23/21, 22, *Deut* 9/23, 13/4 (16); *BielKron* 13, 40v, 43v, 45, 85v; *RejAp* 12v, 26v, 35v, 36, 44 (17); Gdyż on iedno tákim obiecał błogořłáwić/ ktorzy fłucháią głofu iego/ á zořtawáią przy řwiętey rářzye iego. *RejPos* 230, 7, 7v, 53v, 75v, 81v (49); Nicći inřzego iedno ony řpráwiedliwe řády Páńfkie/ kthore zawżdy nieomylnie obiecał náđ kořdym krořřtwem wypeřnić zá złořci iego y zá niepořłufzeńřtwo głofu iego řwiętego/ á zá wzgářdzenie wołánia y vpominánia iego. *RejZwierc* 255v, 130v [2 r.], 173, 195v, 196, 259v; *WujJudConf* 130v, 157; *RejPosRozpr* cv; *BudBib Ex* 15/26, *Num* 14/22, *Deut* 4/30, 8/20, 21/20 (19); *BudNT Ioann* 18/37; *CzechRozm* 53v, 56, 81v, 250v; *SkarJedn* 300, 327, 366 [2 r.], 372; *KochPs* 4; *SkarŻyw* 286; *CzechEp* 360, [416]; *ReszList* 186; *ArtKanc* K12, L3v, N18, P5, P7; A ták ielli dźiř głos iego [Boga] vřlyřzyćie/ nie zářwářdzyćieřł ferc wářzych *LatHar* 15, 732; *KořakSzczeřł* B3, B3v; *WujNT Ioann* 10/16, 27, 18/37, *Hebr* 3/7, 15 (8); y ábyř miłował Páná Bogá twego/ y był pořłufznym głofowi iego/ y przy nim řtátećnie trwał *PowodPr* 85; *SkarKaz*)(3v, 347b; *SkarKazSej* 657a, 677a, 707a; *SzarzRyt* A3.

Wyrażenia: »głos boży, boski, Boga« = *vox Domini Dei PolAnt; vox divina Modrz* [szyk 20 : 2] (15 : 1 : 6): Tákwřlyřřtki vřřáwy Apořłolřkiey řřtholice máią być przyimowáne/ iáko by theż Bořkim głofem od Piotrá řwiętego były vtwierdzone. *KrowObr* 25v; *BielKron* 85v; *Prot* D3v; *SarnUzn* G5; *RejPos* 239v; *BiałKat* 23v; *WujJudConf* 231; *BudBib Ex* 15/26, *Deut* 8/20, 27/10, 30/10; Záiřte głos Boży pořřánowił/ áby kářdy w pracy á w poćie chlebá pożywał *ModrzBaz* 83, 87; *SkarJedn* 300, 327, 366; *SkarŻyw* 14, 297, 332 [2 r.]; *SkarKaz*)(3v, 118a.

»jeden a jednostajny głos« (1): Abowim tho nic inego nye będzie/ yedno yákoby yeden á yednoftáyny głos kołcyoła bożego *KromRozm III N5v*.

»głos Pana (Boga), pański« = *vox Domini (Dei) Vulg, PolAnt (29 : 23): LubPs Y3; KrowObr 109; Leop Deut 30/8, 10, Ier 3/25, 38/20, 44/23, Bar 2/22; BibRadz Deut 13/18, 28/15, Ps 105/25, Agg 1/12, Zach 6/15; Acz ten čás żadnemu łtworzeniu nie ieft oznáymiony/ á to przeto/ ábychmy byli wftáwicznie pilni głofu Páńkiego/ ktorym nas miłościwie vpominác raczy/ ábychmy byli zázwdy gotowi RejAp 96v, 12v [3 r.], 26v, 35v, 36, 46 (11); RejPos 122, 123v, 145, 189, 197 (15); RejZwierc 102, 258v [3 r.], 260 [2 r.]; WujJudConf 157; ArtKanc K12; Ty tedy nawróć fię á słuchay głofu Pána Bogá twego y pełni przykazánia iego KołakSzczęśł B3v, B3; WujNT 390; SkarKazSej 657a, 707a.*

»wdzięczny głos« [szyk 4 : 2] (6): A zwłazczá kto lie nie wda z wiernym á z vniżonym łercem pod łwiętą náukę iego/ á nie łzuka wdzyęcznego głofu iego. *RejPos 209v, 7, 7v, 125, 223, Ooo4v.*

»głos żywy« (1): A iż połpolicie mowią Rzymłcy Theologowie/ obrázy łą księgámi prołtych łudzi/ łámi lie w tym wydawáią/ że głofu żywego Kriřtufowey náuki zániecháli *WujJudConf 49.*

Szeregi: »głos, (i, a) dekret(ał)« [szyk 6 : 1] (7): *SarnUzn G5; RejAp 114v; RejPos 239v, 332v; RejZwierc 44; Ktorzy Papięskie głofy y Dekretały włzyłtkiemu wobec Kołciolowi Powłzecnemu bez rozłádku y proby włzelákiey przyimowác rołkázuią. WujJudConf 33v; NiemObr 66.*

»głos, (i, abo, a) nauka« [szyk 12 : 1] (13): *OpecŻyw 120; cíń fię przedię zá tym Pánem łwoim/ a zá łwiętym głofem iego/ á nic fię nie dáy vwodzić głofowi inemu połtronnemu y náuce ie^{go} RejPos 169, 121v, 122, 186, 197v, 198v (9); RejPosRozpr cv; SkarJedn 301; CzechEp 360. [Ponadto w innych połázeniach strukturalnych 2 r., przy innym szeregu 1 r.].*

»przykazanie, głos« (1): Iż iefliże też przykazánie moie/ głos moy á vpominánie moie wzgárdzicie/ tedy iuz też ná włzem będą przekłethe włzytki łpráwy wálze *RejZwierc 256. [Ponadto w innych połázeniach strukturalnych 2 r.].*

»głos, rada« (1): á ináčzey go poznác nie możemy/ vni [!] fię on też do nas przyznác nie może/ áz gdy będziemy łłuchác głofu łwiętego iego/ rády á náuki iego. *RejPos 173. [Ponadto w innych połázeniach strukturalnych 3 r.].*

»głos i rozkazanie« (1): Gdyż to dobrze wiemy/ że głofu y rołkazánia Páńkiego powiniłmy łłuchác/ nie tylko od cnotliwych á bogoboynych Páłterzow/ ále też y z vft niepobożnych. *WujJudConf 157. [Ponadto w innych połázeniach strukturalnych 4 r.].*

»głos a (i) łłowo« = *vox et verbum PolAnt [szyk 3 : 1] (4): SeklKat Q2v; BibRadz Agg 1/12; Czemuż walczyłz iáwnie s Pánem twoim? czemuż fię iáwnie przeciwiłz głofowi á prawdziwym łłowom iego? RejZwierc 259v, 259.*

»głos, (a) upominanie« (7): A což po tym kiedychmy zátwárdzili włzy łwoie/ á niehcemy łłuchác głofu twego á vpominánia twego łwiętego *RejAp 45v; RejPos 263, 345; RejZwierc 256 [2 r.], 258v, 260. [Ponadto w innych połázeniach strukturalnych 3 r., przy innym szeregu 1 r.].*

»głos a wola« (5): *RejAp 149; RejPos 189, 262v, 345; Nie włłyłzylz żadney inłzey odpowiedi/ iedno iż wzgárdzili głos prawdziwy á wolą Pána łwego/ á miotáli fię do wymyłłow łwiátá tego. RejZwierc 260. [Ponadto w innych połázeniach strukturalnych 2 r., przy innym szeregu 1 r.].*

»głos a wołanie« (1): A szukałz y kopałz tobie cyfturny á wody śmrodliwe obłędliwych wymwśłow fwych á fałszywych náuk świátá thego/ nic nie dbáiąc ná święty głos á ná ono láłkawe á miłościwe wołanie á vpominanie Pána śwego. *RejPos* 197. [Ponadto w innym połączeniu strukturalnym 1 r.].

3. *Wiadomość, wieść; pogłoska; przepowiednia; vox Modrz, Vulg; sonus Vulg; resonantia PolAnt* (82) : *BielŻyw* 109; Ano ten głos po świátu iáko mgła fie wlecze. *RejWiz* 41v; Mamy fie my z láłki Bożey czym cieszyc/ máiąc po sobie głos Prorocki y Apośtolłki/ świádecstwo Kościołow thák śtárożytnych iáko y teráznieyżych. *SarnUzn Cv; RejAp* 14, 46; *RejZwierc* 8v; *HistHel* C4; *WujNT Act* 13/27, 2.*Petr* 1 arg.

głos czego (9): A śtego fie też mnoży rozliczny głos ślawy iego *RejPs* 173v, 71v; iednak w tych dwu rzeczách wśyftko fie zámyka/ áby głos Ewángeliey Kriśtułowej prawdziwie do ludzi przynośili *WujJudConf* 156, 220 [2 r.]; *KochPs* 30; *SapEpit* A3. Cf »głos podawać«, »głos wieści«.

głos między kim (6): Głos też między ludem/ Zefię w tych hoynych gościách niektorzy kocháią/ Przeto że z nich obronę y pieniąłzki máią. *Prot* C4v; *RejZwierc* 249v; *KochPs* 120; *StryjKron* 390; Teć więc między pólpółtewm z dawná były głośy, Ze fie w żołci rad nośił Iudałz złotowłofy. *KlonWor* **2, 13.

głos o kim, o czym (24): *RejPs* 71v; *RejJóz* I5; *HistAl* N2v; Iáko iefzcze y teraz o nim głośy ślyną/ Zeby gi mogł włańnie zwác łotrowłką iáłkinią. *RejWiz* 99v, 431; *Leop Ps* 27 arg; *RejZwierc* 4, 114; *BielKron* 147; *RejPos* 25v, 81, 192v [2 r.], 242v, 299; *RejZwierc* 102; *KochMon* 20; *BudNT Luc* 4/37; *PaprPan* Ee; *KochDryas* A2; *KochFr* 80; Barzo mie tijm zafrálowal/ gdim to vłifzał o tak zacnei lawie oktorey iáko ziwo takiego głośu niebelo. *PaprUp* H2; *LatHar* 463. Cf »głos Pana Chrysta«.

W charakterystycznych połączeniach: *głos apostołski, niemáły, ojcowski, pocieszny, poćciwy, prorocki* (5), *rozliczny* (4), *rozny* (3), *święty, zły; głos chwały, ewanjeliej* (2), *ślawy* (4); *głos ślynie* (2), *wlecze się; głos mieć*.

Frazy: »brzmi głos« [szyk zmienny] (3): Abowiem iáko brzmi głos ślawy powśsey ziemi oświętyim imieniu twoiem *RejPs* 71v; *RejAp* 6v; *KochPs* 30.

»głos dochodzi (a. doszedł)« [szyk zmienny] (4): *BielKron* 212v; *RejPos* 192v [2 r.]; Y nas o twym przyiezdzie głośy dochodziły *KochDryas* A2.

»głos mowi« (1): A co záfię półtronne głośy czynią álbo mowią o tobie/ toby iuz o tym y końcá nie było. *RejPos* 346.

»rozszedł się (a. wyszedł, a. rozchodził się), rozniesie (a. roznaszał, a. roznosił) się, rozleci się, rozległ się, rozplynął się głos; roznosić głos; był rozniesion głos« = *exiuit sonus Vulg; exiit resonantia PolAnt* [szyk zmienny] (10 : 4 : 1 : 1 : 1; 1; 1): Abowiem po wślytkiem świećie rośferzyła fie wiadomóć otem/ y wyśfedł ten głos áż ná ośtáteczne gránice ziemie *RejPs* 27v; *RejJóz* L5; *HistAl* N2v; *KromRozm II* hv; *RejWiz* 188; *Leop Rom* 10/18, AAA2; *RejPos* 25v, 81, 242v, 299; *RejZwierc* 102; *WujJud* 4; *BudNT Luc* 4/37; *ReszPrz* 105; *LatHar* 435; *WujNT* 515, *Rom* 10/18; Ślawy głos fie rośplynął wáłzey o Książętá Moźni Rádzwiłowie *SapEpit* A3.

Zwroty: »[czego] głos podawać« (1): Ktorzy świátem od morzá do morzá władáli/ Aż pod niebo ślawy śwey głośy podawáli. *RejWiz* 86v.

»głos przepowiadać; głos ma być opowiadany« (1; 1): *WróbŻołt* 67/34; Przetoż máią być zgromádzienia wczáiwie/ iáwne/ w ktorých głos Ewángeliey świętey ma być opowiadany *WujJudConf* 220.

»puścić (a. puszczać) głos« [szyk zmienny] (15): pátrż co Krol w mocy ma/ Iz iákie chce o łobie/ tákie głofy pułzcza. *RejZwierz* 4; odłzcżepieńcy puścili głos/ iz kto zábije Augułtyná/ będzie prožen grzechu á odpułt olięże. *BielKron* 160v, 75v, 103, 147, 201v [2 r.], 222 (14).

»głos rozwołać; przez głos obwołać; woła głos« (1; 1; 1): *RejPos* 301v; A nie dármo ície Prorok ten głos ná fwiát rozwołał *RejZwierc* 40, 186.

»(u)słyszeć, słyhać było głos; ma być słyszany głos; osłyszeć się przez głos« [szyk zmienny] (2 : 1; 1; 1): CHociaz to ten ná głowie miał ták krzywe włofy/ O męłtwie dobrej łlawie zewłząd łłyżę głofy. *PaprPan* Ee; *KochPs* 120; *StryjKron* 390; *OrzJan* 129; y od niego poćielzny głos o rzeczách pewnego zbáwienia łwego/ nie raz włlyżáłá. *LatHar* 463.

Wyrażenia: »głos ludzki« [szyk 2 : 1] (3): *KochPhaen* 4; czego y głofy ludzkie/ iz ieden tákowy czálów łwoich poetá był w Polłcze/ łáčno podeprzeć mogá. *KochCzJan* A2v; *OrzJan* 129.

»głos Pana Chrysta [o czym]« (1): wtym płálmie íełt głos Páná Chryłtá o iego vmęczeniu y o zmartwy włtániu. *Leop Ps* 27 arg.

»pospolity głos« (2): a thack pospolithy glos ysz tho przed wpathkyem ych *LibLeg* 9/54; *KochSat* A4.

»postronny głos« [szyk 2 : 1] (3): *RejPos* 346; A co inłzych głofow połtronnych okołó inych rzeczy/ tho iuz podobno w poczet nie idzie. *RejZwierc* 132, 186.

»głos wieści« (1): Głos wieści oto idzie [Vox auditionis ecce venit]/ y rułzenie wielkie ziemie połnocney/ áby połóżyłó miáłtá Iehudłkie pułtynią *BudBib Ier* 10/22.

Szeregi: »głos i (a) słowa« = *onus et verba Vulg* (8): A to łlowo przez Apołtoły: ktorých głos wyłfedł ná włlyłtkę żyemyę/ á łłowá ich ná kray łwyátá. *KromRozm II* hv; *Leop Rom* 10/18, AAA2; *WujJud* 4; *ReszPrz* 105; *LatHar* 435; *WujNT* 515, *Rom* 10/18.

»wieść i głos« (1): włzyłcy cí łtáwiá łie wáłzýy kró: M. iáko łkoro łie ołlyżá/ bądź przez połelłtwá/ przez łlyty/ przez połly/ náolłtátek przez łámé wieści/ y głofy ludzkie *OrzJan* 129.

4. Przyzwolenie, wyrażenie zgody na coś; kreska, gałka wyborcza w głosowaniu; *calculus, punctum, sententia, suffragium Mącz, Cn; votum Mącz* (52) : A też gdy íełt Electia To ieden drugiego mija Vbiegáiąc łie o głofy *RejRozpr* C3; liczą potym głofy z onych kártek/ ktory ich będzie wiecey miał/ tego wybiorá Papieżem *BielKron* 234v, 194v, 341, 398; *SkarJedn* 120; Do *electiey* káždy tu należy/ á wáży głos nayubozłzego Szłáchćicá ták/ iáko naywięłłzego Páná. *GórnRozm* A; *BielSjem* 12; *ActReg* 126; *SarnStat* 869.

głos na kogo, na co (6): á tym obyczáiem potwierdźil bíłkupá ná ktoregoby wiecey głofow było. *BielKron* 378v, 179v, 234v; Corrogare sententias et vota, Głofy łobie zbieráć ná yáká rzecz. *Mącz* 357d, 135c, 386a.

głos za kim (1): Suffragor, Pomagam/ Głos łwóy álbo wotum dáýę zá kim. *Mącz* 135c.

W charakterystycznych połączeniach: głosy policzone, rozmaite, rozne; głos(y) liczyć, mieć, przyłożyć, zbierać; głosem obrać (obieranie, obran, wybrać, wybran(y)) (10), obwołać, podpierać, pomazan, potwierdzony, zezwolić się (2), zgodzić się (2); przez głosy wybran.

*Zwroty: »powiedzieć głos« (1): Czafu dożyć do tego mamy dawać wotą/ Co sie lepiej podoba wam/ text czyli notá. Powiedzcie iednoftáynie wżyftki fwoie głofy *BielSjem* 29.*

*»głos (przy)da(wa)ć; głosu danie; głos był dawan« = *adicere calculum, prosequi voto, suffragari Mącz* [szyk zmienny] (7; 1; 1): *KromRozm III* 18v; y przyśięgąc będą/ áby ná takiego głofy fwe dawáli/ coby był godny/ rzeczy póspolitey pózyteczny/ práwá y wftawy trzymał/ iefli sie mu trafi być Papieżem. *BielKron* 234v, 179v, 234v; *Punctum item significat, Przitknienie/ to yeft przizwolenie/ wotum á głofu fwego dánie. Mącz* 331c, 61b, 135c, 162a, 386a.*

*»głosem wotować« [szyk zmienny] (2): A gdy iuż Vlifes pofelstwo odpráwił od Grekow/ wotowali Troiani ná nie rozmáitemi głofy *BielKron* 57, 171v.*

*Wyrażenia: »jednostajny, jeden głos« [w tym: jednostajnym, jednym głosem (12)] [szyk 12 : 2] (12 : 2): *RVdolfus Grábiá Alfácyey y Hábilpurgińki/ wybran iefł od wżech Elektorow iednoftáynym głofem ná Cefárftwo/ ná którym był lat XIX. BielKron* 184, 171v, 189, 196v, 330v, 340v (9); *Centuriata, Ná których pány rádne obierano/ á z kázdey Centuriey głos yeden był dawan. Mącz* 61b, 413b; *Przeto po śmierci Bifkupiey/ wżyfcy go iednym głofem/ ták kápłáńftwo/ iáko y lud póspolity/ zá Bifkupá obráli SkarŻyw* 171; *StryjKron* 360; *SarnStat* 18.*

*»spolnymi głosy« = *suffragiis multitudinis Modrz* (8) : *ModrzBaz* 3v; *StryjKron* 285, 666, 707; I Co moze bydź znaczniejszego wzwiązku vniey naszey nad wolno spolnemi głosy od Polakow y od Litwy obieranie apotym y Koronowanie Pana *ActReg* 40, 40; *SarnStat* 1011, 1020.*

*»zgodliwy głos« [w tym: zgodliwemi głosy (2)] (3): LEftko czarny Kfiążę Sirádzkie [...] ná Monárchiá Polfká wybran/ przez zgodliwe głofy pánow máley Polfki *BielKron* 364v, 213, 330v.*

*Szereg: »głos, (albo, a) wotum (a. wotowanie)« [szyk 5 : 3] (8): *BielKron* 234v; *Cadiscus vasculum quo suffragia colliguntur, [...] Miednica albo miá/ álbo ktorekolwiek naczynie/ ná które zbieráją głofy a wotowania od radnych Pánów. Mącz* 28d; *Ornare suffragio, Swoym głofem álbo wotum komu pomoc. Mącz* 269b, 135c [2 r.], 162a, 271b, 331c.*

*W przen (1) : Bowiem ich myśli Pánfkiey á Krolewfkiey práwie/ Kochanie było wżyftkim ftáwić fię káfkáwie. Sławę wieczną á pamieć po łobie miłuiąc/ Y wiele głofow w Niebo zá łobá wotuiąc. *KołakCath* A3v.*

*5. Prawo wypowiedania się, możność mówienia; sententia Mącz (10) : Ten wczynił Synod/ ná którym wftáwił/ áby żadny láik ták Cefarz iáko ini fwieccy nie mieli żadnego głofu podawać Papieżá. *BielKron* 177, 172v; *Nam honores petiture assistebant curiae foribus, et consilii publici spectatores antequam consortes erant, Naprzod tylko prziglądáli yáko co ípráwowano w rádzie niżli ye do rády brano/ niżli mieli głos w rádzie. Mącz* 403c.*

W charakterystycznym połączeniu: głos mieć (7).

*Wyrażenia: »pi(e)rwszy głos« = *przewodnictwo, pierwszeństwo; principatus Mącz* (5); *BielKron* 151; *Praerogativus, ut praerogativa tribus, Przednie bráctwo/ przednieyfa rotá/ burlá/ álbo przednieyfy przedłożeńfki powiat/ to yeft/ którego naprzód pytáją/ yákoż to tego który pierwfzy głos y**

miejśce ma/ między ynemi wrzędy doftoynościami y powiáty. *Mącz* 358b, 322c; [*dam tobie moc*] zgromádzania łynodow/ y pirwłzy głos ná nich *WujNT* 68, 461.

»wolny głos« (2): Tyberius też łkromnym y ćirpliwym *aduerfus conuicia malosque rumores* okazał łie/ częłto ty łłowá máiac w przypowieści/ że w wolney R. P. wolny theż vmyłł y głos być ma. *Phil* Q3; *OrzJan* 55.

6. Język, mowa (2) : ále bogowie wiátry puścili á wieżę przewróćili/ y głos káždemu inákłzy rozdzielili/ przeto Babel rzeczoná. *BielKron* 7v; Iáko ná przykład/ ták wiele iełt głołow ná tym świcie: á żaden z nich nie iełt niemy [*Tam multa, ut puta, genera linguarum sunt in hoc mundo, et nihil sine voce est*] *WujNT* 1.Cor 14/10.

7. Głoska (4) :

Wyrażenie: »głos słowa« (1): y nie *literas*, ále *tonos, siue tenores vocum*, dźwięki áłbo głos łłowá włafnégo [*Grekwie i Łacinnicy*] przeżywáli. *JanNKar* C3.

Szeregi: »dźwięk, (albo, i) głos« [*szyk 2 : 1*] (3): *Diphthongus*, *Dwoyáki dźwięk/ łowiti głos*. *Mącz* 298d; y iáko żadnégo ięzyká w krześciánłtwie niémáłż, któryby w łobie nie miał dżiwnych głołow y dźwięków od Łácińłkich ábo Gréckich różnych *JanNKar* C3, C3.

»punkt i głos« (1): wynálázłá im píłmo náłże Łácińłkie [...] według Greckich liter/ y czytác náuczylá według punktow y głołow zgodliwych/ ktorych napirwey było XVII. to iełt/ A B C D E F G I L M N O P R S T V *BielKron* 51v.

*** *Dubium* (1) : PO vdręczeniu Żydowłkim od Antyochá/ włzczęły łie łekty troiákie v Żydow/ to iełt/ byli Fáryzei/ Sáducei/ y Ełłei Fáryzei rzeczeni od Fares/ iż byli od tego głołow oddzyeleni *BielKron* 118v.

Synonimy: **1. a.** *mowa, mowienie, słowo*; **c.** *brzęk, brzmienie, chrzęst, chrzęszczenie, dzwonienie, dźwięk, szmer, szum, trzask*; **2.** *napominanie, rada, upomnienie*; **3.** *powieść, wiadomość, wieść*; **4.** *wotum*; **6.** *język*.

Cf **GĘGOGŁOSY, GŁOSOTWORY, GŁOŚNOŚĆ, ROZNOGŁOSY**